

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

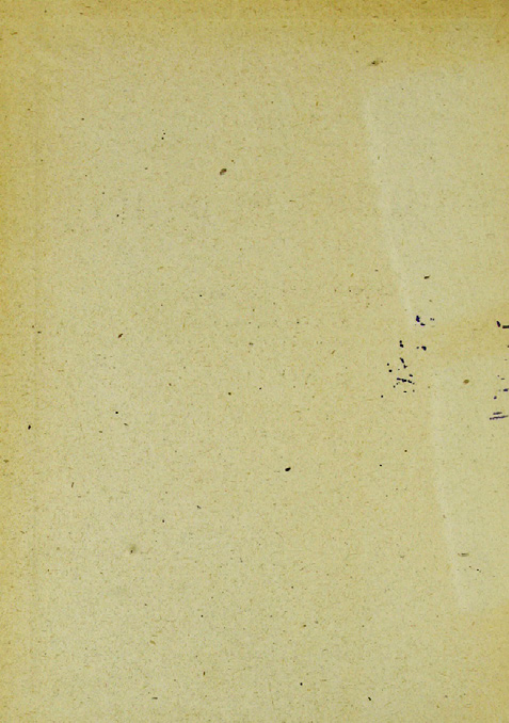
2

ԹՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐԳ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՁՈՒԹՅՈՒՆ—ՅԵՐԵՎԱՆ 1937

Ն. Ս. ԳՈԳՈՎԱ

ԹՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐԳ

ԱՅՆՔԻՆ ԳՆԱՐԱՆԻ ԿՆՄԱՐ

ՅՈՐԴՈՐԻ ՀՐԱՅԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մ. Ա. Մ. Ի. Մ. Մ.

Բարձր. ինժ. ինժ. ԱՐԵ. ՇԱՎԱՐՇԱՆ

1982-1982
A 24679

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

1911

1911

ԳԱՍԱՏՎՂ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ

Քանի դեռ յերեխաները կարգալ չեն սովորել, գրքի տեքստը նրանց հաղորդում և ուսուցիչը:

Առաջին դասարանի պարապմունքների ժամանակ անհրաժեշտ և ոգտազործել դիդակտիկ նյութեր: Պետք և ունենալ գոնե շարժական թվանշաններ ու դործողությունների նշաններ, քառակուսիներ ու ձողիկներ (կամ անգլուխ լուցիկներ):

Առաջին շրջանում, ուսումնասիրելով թվերի կազմը ու համարանքը մինչև 10, յերեխաները սովորում են միայն ճանաչել թվանշանները: Այդ շրջանում ոգտազործում են թղթից կամ սովորաթղթից պատրաստած դիդակտիկ նյութեր: Թվանշանների գրաբյուճն ավելի ուշ և սկսվում և ավելի դանդաղ ընթանում: Թվանշանների գրությունը պետք և սովորեցնել մեկ-մեկ:

Գրքում արված են թվանշանների գրության յերկուսկան որինակներ միասին. այդ կատարված և անդ խնայելու համար և չպետք և խանգարի դարձադրելու նշված մեթոդական պահանջը:

Գրքի նկարներին վերաբերվող տառադրանքներն արված են հենց նկարների տակ կամ կողքին:

Սկզբի մասում մի քանի որինակների մեջ այնպիսի թվանշաններ են յերեխան գալիս, վար յերեխաները դեռ գրել չպիտեն: Այդպիսի դեպքերում նրանց պետք և տակը Վավելացրու և պահասեցրու բանավորը:

Այս դասագիրքը առլիս և մաթեմատիկայի տարրական գիտելիքները ուսման առաջին տարվա համար: Անհրաժեշտ և յեղածի վրա ավելացնել սոցիալիստական շինարարության տե-

դական Նյութերի վրա հիմնված խնդիրներ ևս Ունակութուն-
ների ամրապնդման համար տված վարժութիւնները կարելի չե
հարկ յեղած դեպքում լրացնել նման ուրիշ որինակներով ու
խնդիրներով:

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՄՆՑԱԿ

ՇԱՏ: ՄԵԿ:

1. Շատ Մեկ:

2. Նկարիք մի մեծ առան, շատ՝ փոքր տներ:

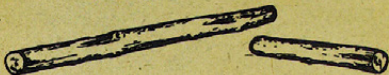

3. Բանի շրջանիկ եւ
Բանի լուցիկ եւ
Կարգա թիվը:

Յ Ե Ր Կ Ո Ւ

1. Քանի բանվոր ե: 2. Քանի սղոցող ե:

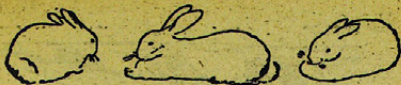
3. Ճուլց տուր յերկար գերանը: Ճուլց տուր կարճ գերանը: Ընդամենը քանի գերան ե: Նկարից յերկու գերան:

4. Համրից շրջանիկները: Համրից լուցիկները: Կարդա թիվը:

5. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

1. Քանի ճագար և նկարած:

2. Քանի գազար և աջ կողմում: Քանի գազար և ձախ կողմում: Ընդամենը քանի գազար և:

3. Համբիր շրջանիկները:
Համբիր լուցիկները:
Կարգա թիվը:

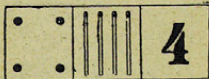
 <p>$2 + 1 = \square$</p>	 <p>$3 - 1 = \square$</p>
 <p>$1 + 2 = \square$</p>	 <p>$3 - 2 = \square$</p>

4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

1. Քանի արակառք է:

2. Առցելի վոտները քանիսն են:
Յեղելի վոտները քանիսն են:
Ընդամենը քանի վոտ է:

3. Համրիբ շրջանիկները:
Համրիբ լուցիկները:
Կարդա թիվը:

$\boxed{3} + \boxed{1} = \boxed{}$	$\boxed{4} - \boxed{1} = \boxed{}$
--	--

4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

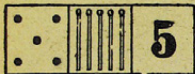
 $\boxed{2} + \boxed{2} = \boxed{}$	 $\boxed{4} - \boxed{2} = \boxed{}$
 $\boxed{1} + \boxed{3} = \boxed{}$	 $\boxed{4} - \boxed{3} = \boxed{}$

5. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

Հ Ի Ն Գ

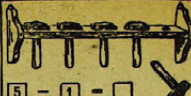

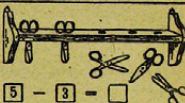
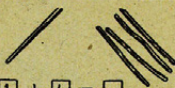
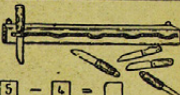
1. Գանձի ինքնաթիռ ե՞ս

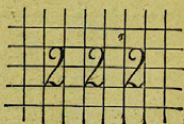
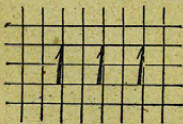
2. Համրի՛ր շրջանիկները՝
Համրի՛ր լուցկիները՝
Կարդա թիվը:

3. Մերկու շրջանիկ վերեվումս ե՛ս, լերկու շրջանիկ՝
ներեմվում և մեկ շրջանիկ ե՛լ՝ մեցսեղը: Ընդամենը քանի՞
շրջանիկ ե՛ս:

 $4 + 1 = \square$	 $5 - 1 = \square$
 $3 + 2 = \square$	 $5 - 2 = \square$
 $2 + 3 = \square$	 $5 - 3 = \square$
 $1 + 4 = \square$	 $5 - 4 = \square$

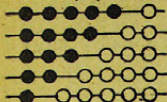
4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

5. Գրի՛ր այս թվանշանները:

1. Քանի գամ եւ

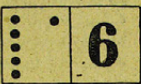

2. Քանի պտուտակամայր եւ՝

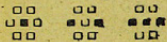
3. Քանի զնդիկ կա լուրաքանչյուր լարի վրա՝ մուլց տուր՝ հինգ և մեկ, չորս և յերկու, յերեք և յերեք, յերկու և չորս, մեկ և հինգ։

4. Համրիւր շրջանիկները՝ կարգա թիվը

5. Որացուլցից կաբիւր ալտպիսի թվանշան։ Նկարիւր շրջանիկները և նրանց կողքին փակցրու կտրած թվանշանը։

6. Քանի տերև եւ

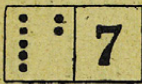

7. Քանի կաղին եւ

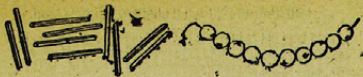
8. Մուլց տուր՝ վեց և մեկ, հինգ և յերկու, չորս և յերեք։ Քանի քառակուսի կա լուրաքանչյուր նկարում։

9. Համրիւր շրջանիկները՝ կարգա թիվը

Նկարիւր շրջանիկները և նրանց կողքին փակցրու թվանշանը

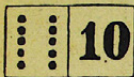

18. Համբեր ձողիկները 19. Շարիր այսբան կազինի սւլունք

20. Նկարի այսբան լեզնիկ

21. Համբեր շղանիկները

կարգա թիվը

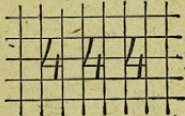
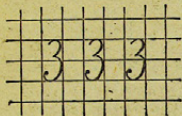
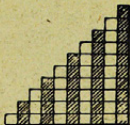
Նկարի շղանիկները և կազինի փակցու թվանշանները

22. Քառակուսիներից սանդուխք շինիր

Քանի՞ քառակուսի կա յուրաքանչյուր սլունակում:

Նկարի այսպիսի սանդուխք:

Սլունակները մեկընդմեջ ներկիր:

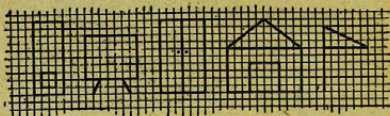
23. Գրիր այս թվանշանները

ՔԱՌԱԿՈՒՄԻ. ՈՒՂՂԱՆԿՑՈՒՆ. ՅԵՌԱՆԿՑՈՒՆ

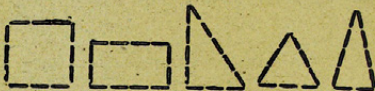

Քառակուսիներ. Ուղղանկյուններ. Յեռանկյուններ.

1. Նկարի սրանց նման քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

2. Նկարի պատի վառարան, գրատախտակ, դուռ, տնակ, դրոշակ ծուլց տուր նրանց վրա քառակուսիները, ուղղանկյունները, յեռանկյունները:

3. Ցուլց տուր քառակուսին, ուղղանկյունը, յեռանկյունը: Լուցկուց կառուցիր այսպիսի պատկերներ:

4. Լուցկուց կառուցիր մի քանի տարբեր քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

5. Վանդակավոր թղթի վրա նկարի մի քանի տարբեր քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

ՇՐՋԱՆ. ՇՐՋԱՆԻ ԿԵՍԸ

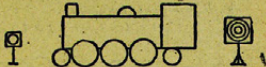

Ժամացույցը շրջան է:

Անիվը շրջան է:

1. Դիտիր վերևի նկարները. ել ի՞նչ բանի կարելի է շրջան տեսը

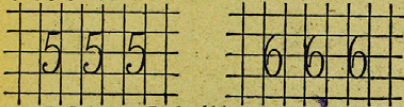
2. Նկարիր լապտեր, շոգեքարշ, հրաձգության նշագիծի Շրջանները գծիր մետաղագրամների միջոցով:

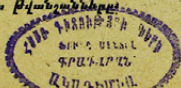
3. Բաժակի շուրջը գծելով կարիր մի քանի շրջան: Այդ շրջաններից կազմիր վերևի պատկերները:

4. Տարբեր գույնի թղթերից կարիր նույն մեծությամբ լերկու շրջան: Այդ շրջանները կիսիր: Տարբեր գույնի կեսերը միացրու. և ստացիր լրիվ շրջան:

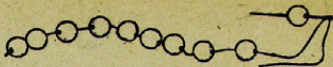
5. Կրիր այս թվանշանները:

19828
 A
 24679
 11

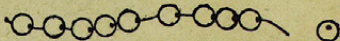

ՄԵԿ-ՄԵԿ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՆԵՑՆԵԼԸ

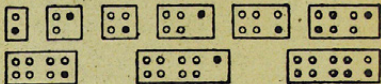
1. Ավելացրու բանալոր.

$$1+1+1+1+1+1+1+1+1+1$$

2. Պակասեցրու բանալոր.

$$10 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1$$

3. Քանի՞ սպիտակ շրջանիկ կա լուրաքանչյուր շրջանակում: Քանի՞ սև լճագամենը քանի՞ շրջանիկ կա լուրաքանչյուր շրջանակում:

4. Յուրաքանչյուր շրջանակից հանիր սև շրջանիկը: Քանի՞սը կմնա:

5. Ավելացրու և պակասեցրու բանալոր.

$$1+1 \quad 7+1 \quad 7-1$$

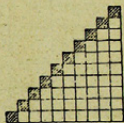
$$2+1 \quad 8+1 \quad 6-1$$

$$3+1 \quad 9+1 \quad 5-1$$

$$4+1 \quad 10-1 \quad 4-1$$

$$5+1 \quad 9-1 \quad 3-1$$

$$6+1 \quad 8-1 \quad 2-1$$

6. Դարակում 8 գիրք կար. մեկն էլ դրին. Քանի գիրք լեզակ դարակում:

7. Արկղում 10 մատիա կար. մեկը վեւցրին. Քանիսը մնաց:

$$\begin{array}{ccccc}
 8. & 1+1 & 2+1 & 3+1 & 4+1 & 5+1 \\
 & 2-1 & 3-1 & 4-1 & 5-1 & 6-1
 \end{array}$$

ՅԵՐԿՈՒ-ՅԵՐԿՈՒ ԱՎԵԼԱՏՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

1. Ավելացրու և պակասեցրու բանավոր.

$$2+2+2+2+2 \quad 10-2-2-2-2-2$$

2. Ավելացրու և պակասեցրու բանավոր.

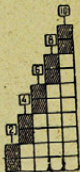
$$\begin{array}{ccc}
 4+1+1 & 6+1+1 & 8+1+1 \\
 4+2 & 6+2 & 8+2 \\
 6-1-1 & 8-1-1 & 10-1-1 \\
 6-2 & 8-2 & 10-2
 \end{array}$$

3. Սեղանի վրա դրին 6 հատ մեծ և 2 հատ ել փոքր ափսե: Ընդամենը ջանք ափսե դրին սեղանի վրա:

4. Գնեցին 10 ձու. 2 հատը լեփեցին: Քանի հում ձու մնաց:

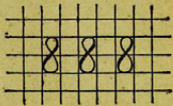
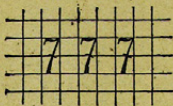
$$\begin{array}{ccc}
 5. & 5-1+2 & 5-1-2 & 5+1-2 \\
 & 3+1+2 & 4+2-1 & 2+2+2 \\
 & 6-2-2 & 2+2+1 & 6-2+1
 \end{array}$$

6. Քառակուսիներից սանդուխք կառուցիր, ինչպես ցույց է տված նկարում: Նկարիբ արդ սանդուխքը:

7. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$2+2$	$10-2$	$4+2+2$
$4+2$	$8-2$	$8-2-2$
$6+2$	$6-2$	$6+2+2$
$8+2$	$4-2$	$10-2-2$

8. Գրիր այս թվանշանները.

9. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$1+2+2+2+2$	$9-2-2-2-2$
-------------	-------------

10.	$5+1+1$	$1+2+2$	$8-1-2$
	$5+2$	$3+2+2$	$7+2-1$
	$7-1-1$	$7-2-2$	$5+2+1$
	$7-2$	$5-2-2$	$6+1-2$

11. Բառակուսիներից կառուցիր այս սանդուխքը նկարի սանդուխքը

Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր

$1+2$	$5+2$	$9-2$	$5-2$
$3+2$	$7+2$	$7-2$	$3-2$

12.	$7+1-2$	$7-2-1$	$7-1+2$	
	$8-1-2$	$8+1-2$	$6+2-1$	
	$5+2-1$	$3+1+2$	$8-2+1$	
	$4+1+2$	$8-2-1$	$6-1+2$	
13.	$5-1+2$	$7-1-2$	$2+1+2$	$5+1+2$
	$8-2-2$	$1+1+2$	$7-2+1$	$6-1-2$
	$4+2+1$	$6-2+1$	$6-2-1$	$4+1-2$
	$5+1-2$	$3+2+2$	$4+2-1$	$8-2-2$

ՅԵՐԵԲ-ՅԵՐԵԲ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

1. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևը.

$3+1+2$	$6+1+1+1$	$9-1-1-1$
$3+3$	$6+1+2$	$9-1-2$
$6-1-2$	$6+2+1$	$9-2-1$
$6-3$	$6+3$	$9-3$

2. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևը.

$1+1+2$	$4+2+1$	$7+1+2$
$1+3$	$4+3$	$7+3$
$4-1-2$	$7-1-2$	$10-2-1$
$4-3$	$7-3$	$10-3$

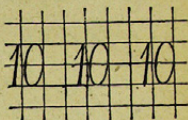
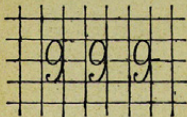

3.	$2+1+2$	$5+1+1+1$	$8-1-1-1$
	$2+3$	$5+1+2$	$8-1-2$
	$5-1-2$	$5+2+1$	$8-2-1$
	$5-3$	$5+3$	$8-3$

4.	$7+3-2$	$6+3-2$	$8-2-3$	$8-3+2$
	$3+3+2$	$7-3+2$	$8+1-3$	$7-2+3$
	$7+2-3$	$7-2+3$	$8-3-1$	$6+2-3$
	$6-3+2$	$8+2-3$	$7-1-3$	$3+2+3$

5. Մի մարդ գնեց 4 լավաշ և 3 մատնաքաշ հաց։
Ընդամենը քասի՞ հաց գնեց նա։

6. Ամանուժ կար 8 բաժակ կաթի, 3 բաժակը խմեցին։ Քանի՞ բաժակ կաթ մնաց։

7. Գրիր ալս թվանշանները։

8.	$1+3$	$10-3$
	$4+3$	$7-3$
	$7+3$	$4-3$
9.	$2+3$	$3+3$
	$5+3$	$6+3$
	$8-3$	$9-3$
	$5-3$	$6-3$

10.	$9-1-3$	$8-2+3$	$7+3-1$	$4+2+3$
	$5+2+3$	$9-2+3$	$8-1+3$	$9-3-3$
	$7-1+3$	$10-1-3$	$9-3-2$	$5+3+2$
11.	$10-2-3$	$4+1+3$	$9+1-3$	$8-3-2$
	$8+2-1$	$10-3+2$	$7+1+2$	$6+2-3$
	$9+1-2$	$6+1+2$	$10-2-2$	$7+3-2$

12. $5+1+3$ $4+3+2$ $5+3+1$ $8-1-3$
 $7+2+1$ $8-1+2$ $9-2-1$ $7-3+2$
 $4+3-2$ $2+3+3$ $5+3-2$ $2+2+3$

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1. $5+2$ $9-2$ $4+3$ $6+3$ $10-2$
 $10-3$ $7-1$ $9+1$ $10-1$ $5+3$
 $6+1$ $6+2$ $8-2$ $5+1$ $7-3$
2. $7+3$ $6-3$ $8+1$ $9-1$ $8-3$
 $8-1$ $8+2$ $9-3$ $6-2$ $7+1$
 $4+2$ $7-2$ $7+2$ $3+3$ $6-1$

3. Նկարիւր քառակուսի, ուղղանկյուն և լեռանկյուն:

ԶՈՐՍ-ԶՈՐՍ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

- $1+4$ $4+1$ $2+4$ $4+2$ $3+4$ $4+3$
 $5-4$ $5-1$ $6-4$ $6-2$ $7-4$ $7-3$

1. Նկարիւր ալսպիսի շերտիկներ քառակուսիներինց: Լուծիր սրինակները:

2. $4+2+2$ $5+2+2$ $6+2+2$
 $4+4$ $5+4$ $6+4$
 $8-2-2$ $9-2-2$ $10-2-2$
 $8-4$ $9-4$ $10-4$
3. $4+1+4$ $8-2-4$ $3+2+2$ $1+4+3$
 $4+4+2$ $8-4+2$ $3+4+3$ $6-4+3$
 $6+1-4$ $6-3+4$ $7-2-2$ $3+4-2$
 $10-2-4$ $8-1-4$ $7-4+3$ $9-4+3$

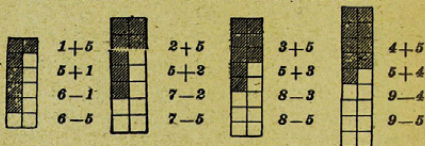
4. $7+2-4$	$6+3-4$	$9-3-4$	$3+2-4$
$3+3+4$	$8-2+4$	$2+4+3$	$7-2-4$
$8+2-4$	$7+3-4$	$7-3+4$	$2+4+2$
$2+4+4$	$8-4+3$	$6+4-3$	$9-3+4$

5. Մի վանդակում կա 5 ճագար, իսկ մյուսում՝ 4 ճագար: Քանի՞ ճագար կա յերկու վանդակում:

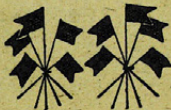
6. Մի կապում կար 10 զագար, վորից 4-ը ճագար-ները կերան: Քանի՞սը մնաց:

7. $4+4-3$	$7-2+4$	$7-4+1$	$5+2-4$
$7-2-3$	$6+4-2$	$6+2-4$	$3+4+2$
$10-4-2$	$8-3-4$	$8+1-4$	$10-4+1$
$8-3+4$	$6-2+4$	$7-1+4$	$9+1-4$
8. $7-4+2$	$10-4+3$	$5+4-3$	$4+4-2$
$10-3-4$	$6+4-1$	$10-4-3$	$6-1-4$
$6-1+4$	$7-1-4$	$5-2+4$	$3+3-4$
$7+1-4$	$7-4+1$	$10-4+2$	$5-1+4$

ՀԻՆԳ-ՀԻՆԳ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼՆ ՈՒ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

1. Նախելով նկարներին, լուծիր որինակները:

2. $5+1+4$	$10-4-1$
$5+2+3$	$10-2-3$
$5+3+2$	$10-3-2$
$5+4+1$	$10-4-1$
$5+5$	$10-5$

3. $1+5-2+5$	$3+5-2-5$	$8-5+4+3$
$9-5+3-5$	$4+5-1-5$	$1+4+5-3$
$5+5-2-5$	$10-5-3+5$	$7-4+5-2$
$2+5+3-5$	$7-5+4-5$	$2+4+3-5$

4. Մի փնջիկուս կա 5 հոկտեմբերիկ: Քանի հոկտեմբերիկ կա 2 փնջիկուս:

5. Մի թերթ թղթից պատրաստեցին 8 փոքր դրոշակ, դրանցից 5-ը փնջածե կապեցին: Քանիսը մնաց չկապված:

6. $8-3+5$	$8-1-5$	$6+3-5$	$10-5+3$
$7-5+3$	$3+5-4$	$5+5-4$	$3+5-2$
$9-5-2$	$7+3-5$	$4+5-2$	$6-4+5$

7. $9-1-5$	$1+3+5$	$1+4+5$	$5+5-3$
$1+2+5$	$7-1-5$	$8-4+5$	$4+3-5$
$8-5+2$	$7+2-5$	$6+3-5$	$7-5+2$

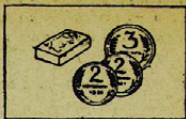
8. Սեղանի վրա 3 սրվակ սոսինձ կա, պահարանում ել՝ 5 սրվակ: Ընդամենը քանի սրվակ սոսինձ կա:

9. Պատրաստեցին 9 ծրար և դործածեցին 5-ը: Քանիսը մնաց:

ԴՐԱՄՆԵՐ

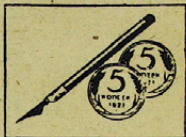
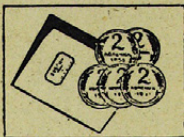
1. Սպիտակ թղթի տակ դիր 1 կոպեկանոց, 2 կոպեկանոց, 3 կոպեկանոց, 5 կոպեկանոց և 10 կոպեկանոց դրամներ: Մատիտի չսրած ծալրը մի քանի անգամ քսիր թղթին ալն տեղերում, վորտեղ դրամներն են: Յուրաքանչյուր դրամի տիպը սոսնձի ստվարաթղթին: Ավելորդ մասերը կտրելով՝ դուրս բեր դրամներ:

2. Ի՞նչ արժե մատիարը:

3. Ի՞նչ արժե ուետիներ:

4. Ի՞նչ արժե տետրը:

5. Ի՞նչ արժե գրիչը:

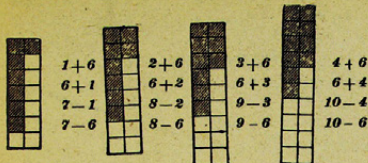
6. 5 կոպեկանոցը և 3 կոպեկանոցը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

7. 3 կոպեկանոցը, 2 կոպեկանոցը և 5 կոպեկանոցը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1. 2+4	2+5	1+4	6+4	8-5
7-5	7-4	6-5	1+5	5+5
5+4	3+4	4+4	4+5	10-4
8-4	10-5	3+5	9-4	9-5

2. 3 կոպեկը, 5 կոպեկը և 1 կոպեկը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

1. Նախելով այս նկարներին՝ լուծիր սրինակները:

2. $7+1$ $7+2$ $7+3$ $8+1$ $8+2$
 $1+7$ $2+7$ $3+7$ $1+8$ $2+8$
 $8-1$ $9-2$ $10-3$ $9-1$ $10-2$
 $8-7$ $9-7$ $10-7$ $9-8$ $10-8$

3. $9+1$ $10-9+6$ $10-7+6$ $10-8$
 $1+9$ $9-7+8$ $9-8+9$ $9-8$
 $10-1$ $10-8+6$ $10-6+5$ $10-9$
 $10-9$ $9-8+7$ $9-7+6$ $9-6$

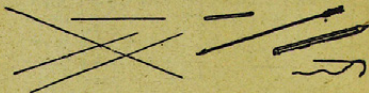
4. Մի տուփի մեջ գրին 2 կապույտ և 8 կարմիր մատիտ: Քանի մատիտ կա տեղում:

5. Յերեխան տեսր և զնում, վորն արժե 7 կոպեկի 10 կոպեկանոց տալով՝ քանի կոպեկ լեա կստանա:

6. $6+1+3$ $6+2-5$ $7+2-4$ $3+5-6$
 $10-6+5$ $10-5+2$ $10-4-5$ $10-9+5$
 $7+3-6$ $6+3-4$ $7+1-3$ $1+7-5$
7. $9-6+5$ $9-5+3$ $9-4+5$ $10-7+5$
 $6+4-7$ $8-6+5$ $8-7+9$ $2+8-9$
 $9-3+4$ $2+7-4$ $3+6-5$ $8-5+7$

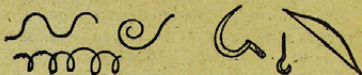
8	8-5+6	10-7+4	10-9+7	2+7-6
	9-8+5	7-4+5	7-6+8	8-7+6
	4+6-5	9-6+4	2+6-5	1+9-5

ՈՒՂԻՂ ՅԵՎ ԿՈՒ ԳԾԵՐ

Ուղիղ գծեր.

1. Քանոնով քաշիր մի քանի ուղիղ գծեր: Քո շըր-
ջապատում ցույց տուր ուղիղ գծեր:

Կոր գծեր.

2. Գծիր մի քանի կոր գծեր: Քո շրջապատում ցույց
տուր կոր գծեր:

ՄԵՏՐՈՎ ՉԱՓԵԼԸ

1. Հատակի վրա չափիր 1 մետր, 2 մետր, 5 մետր:
2. Չափիր և կտրիր 3 մետր լերկաբուխիան թել:
3. Չափեցին 3 մետր չիթ, հետո դարձյալ 5 մետր:
Ընդամենը քանի՞ մետր չիթ չափեցին:
4. 9 մետր քաթանից կտրեցին 5 մետրը: Քանի՞
մետր քաթան մնաց:

5. Մի կապում կա 6 մետր լերկաթալար, մյուսում 4 մետր: Յերկու կապում քանի՞ մետր լերկաթալար կա:

6. 7 մետր գործվածքից կարեցին զգեստ և գոգնոց: Ջգեստին զնաց 4 մետր: Ինչքան զնաց գոգնոցին:

7. Արհեստանոցում կա լերկու տախտակ. մեկը 4 մետր է, մյուսը՝ 6 մետր: Յերկուսը միասին քանի՞ մետր լերկարություն ունեն:

8. 8 մետր տախտակից շինեցին մի սեղան և մի քանի աթոռ: Սեղանին զնաց 3 մետր: Քանի՞ մետր զնաց աթոռներին:

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՄՆՅԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

	$5 + ? = 6$ $4 + ? = 6$ $3 + ? = 6$ $2 + ? = 6$ $1 + ? = 6$		$? + 5 = 6$ $? + 4 = 6$ $? + 3 = 6$ $? + 2 = 6$ $? + 1 = 6$
--	---	---	---

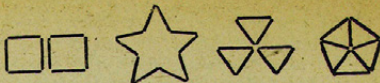
1. Հարցական նշանի փոխարեն գրիր թիվը:

2.	$5 + ? = 7$	$2 + ? = 7$	$? + 2 = 8$	$? + 6 = 8$
	$3 + ? = 7$	$4 + ? = 7$	$? + 4 = 8$	$? + 7 = 8$
	$1 + ? = 7$	$6 + ? = 7$	$? + 1 = 8$	$? + 5 = 8$

3.	$7 + ? = 9$	$? + 1 = 9$	$? + 3 = 10$	$? + 2 = 10$
	$2 + ? = 9$	$? + 3 = 9$	$6 + ? = 10$	$4 + ? = 10$
	$6 + ? = 9$	$? + 5 = 9$	$? + 7 = 10$	$? + 9 = 10$

4. 3 դրամից կազմիր 9 կոպեկ:

5. 4 դրամից կազմիր 10 կոպեկ:

6. Լուցկիներից կազմիր ա, սպիտի պատկերներ: Քանի լուցկի կգնա լուրաքանչյուրին:

$2+2$	$2+2+2+2$	$3+3$	$4+4$
$2+2+2$	$2+2+2+2+2$	$3+3+3$	$5+5$

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԴՈՒՄ

1. $2+6$	$8-7$	$1+8$	$10-6$	$7-6$
$9-7$	$3+6$	$10-7$	$1+7$	$2+7$
$1+9$	$2+8$	$4+6$	$9-8$	$8-6$
$10-8$	$10-9$	$9-6$	$1+6$	$3+7$

2. Գծիր ուղիղ գիծ, կոր գիծ:

3. Ի՞նչ գրաձևերից կազմվել է 10 կուպեկ կազմել:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Թե՛ն արժե 3 կուպեկ, շաքարը՝ 6 կուպեկ, Ի՞նչ արժե մի բաժակ թեյը շաքարով:

2. Յերելսան գրչակոթին և գրչածալրին վճարեց 10 կուպեկ: Գրչակոթին արժե 8 կուպեկ, Ի՞նչ արժե գրչածալրը:

3. Թաշկինակներին գնաց 2 մեար- քաթան, իսկ սրբիչներին՝ 6 մեար: Ընդամենը ինչքան քաթան գնաց Թաշկինակներին ու սրբիչներին:

4. 7 մեար լերիզից 3 մեարը գործածեցին բարձի յերեսների կապիչների համար: Քանի մեար մնաց:

5. Յերեխաները վեցսրյակում 1 որ հանդստանում են: Գանձ որ են սովորում:

6. Յոթնսրյակը քանի՞ որ է: Յոթնսրյակում քանի՞ որ են ուշխատում:

7. Յերեխաները կարմիր անկյան համար պատրաստեցին 3 մեծ և 6 ժոքր աստղ: Ընդամենը քանի՞ աստղ պատրաստեցին:

8.	$4+2-3$	$6-4+5$	$4+3-6$	$7-2+3$
	$9-3+4$	$7+3-2$	$8-4+5$	$6+2-7$
	$5+4-2$	$8-5+6$	$5+5-6$	$1+8-5$
	$10-7+5$	$8+2-4$	$9-6+4$	$7-5+6$

9.	$5+2-3$	$4+4-3$	$1+9-5$	$2+8-3$
	$8-2-5$	$1+5-2$	$7-4+7$	$10-9+6$
	$2+4+3$	$3+3+4$	$9-7+8$	$9-8+7$
	$7+2-4$	$1+7-6$	$10-8+7$	$4+6-3$

10.	$3+4-5$	$8-7+6$	$4+5-7$	$2+8-4$
	$8-5+6$	$2+6-4$	$10-6+4$	$5+4-8$
	$1+9-7$	$3+5-6$	$2+5-6$	$9-5+6$
	$9-4+5$	$9-6+7$	$4+6-9$	$2+7-4$

1	3	4
4	1	3
3	4	1

1	3	5
4	3	2
4	3	2

4	3	
2		3
4	2	

3	1	5
	3	
		2

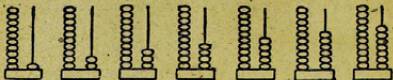
11. Այս թվերն իրար ավելացրու շարքերով և սլունակներով:

12. Ի՞նչ թվեր են բաց թողնված:

ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ, ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՄԻՆՉԵՎ 20

ԹՎԵՐԻ ՀԱՄՐԱՆՔԸ ՅԵՎ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Քանի՞ գնդիկ ես տեսնում քան մի զույգ լարին:
2. Նկարի վրա ցույց տուր և ուրիշ կերպ ասա—մի տասնյակ և չերեք գնդիկ, մի տասնյակ և յոթ գնդիկ, մի տասնյակ և հինգ գնդիկ:

3. Ուրիշ կերպ ասա—մի տասնյակ և ութ գնդիկ, մի տասնյակ և ինը գնդիկ, չերկու տասնյակ:

4. 10 լուծկուց մի կապ արա: Ցույց տուր մի տասնյակ և վեց լուցկի: Ասա այդ թիվը: Ցույց տուր և ուրիշ կերպ ասա—մի տասնյակ և չորս լուցկի, մի տասնյակ և ինը լուցկի:

5. Մի տասնյակ լուցկիներից և առանձին լուցկիներից կազմիր հետևյալ թվերը՝ տասներկու, տասնհինգ, տասնութ, տասներեք, տասնյոթ:

6. Ձերով տեղ ուրիշ թվանշաններ դիր: Կարգա ու գրիր ստացված թվերը: Այդ թվերը կազմիր մի տասնյակ և առանձին լուծկիներից:

7.	10+2	9+10	16-6	15-10	1+10
	10+7	3+10	18-8	19-10	10+5
	10+4	5+10	17-7	14-10	8+10
	10+6	8+10	13-3	12-10	10+10
8.	10+3	7+10	19-9	18-10	12-2
	10+9	6+10	14-4	11-10	17-10
	10+1	4+10	11-1	16-10	16-6
	10+8	2+10	15-5	13-10	20-10

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ՝ ԶԱՆՅՆԵԼՈՎ ՏԱՍՆՅԱԿԸ

I

1. Կոճն արժե 12 կոպեկ, իսկ մասնոցը՝ 6 կոպեկ: Ի՞նչ արժե կոճն ու մասնոցը միասին:

2. Կոճակներին ու կեռին վճարեցին 15 կոպեկ: Կեռն արժե 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժե կոճակները:

3.	3+2	4+3	5+2	6+2	7+1
	13+2	14+3	15+2	16+2	17+1
	3+3	4+4	5+3	6+3	7+2
	13+3	14+4	15+3	16+3	17+2

4.	8-2	9-4	6-2	17-2	18-3
	18-2	19-4	16-2	17-4	15-3
	8-4	9-6	6-3	17-3	19-3
	18-4	19-6	16-3	17-5	14-3

5. Կոլանտեսությունն ունի 11 անասնախնամ կին և 8 կթող կին: Քանի կին և աշխատուած անասնանոցուած:

6. 17 կովից 5-ն ալլես չի կթվում: Քանիսն և կթվում:

7.	12+3	15+2	13+4	16+2	13+6
	12+4	16+2	11+5	15+3	14+5
	12+5	17+2	15+1	14+4	15+4

8.	17-2	19-6	13-2	17-5	17-4
	17-3	19-5	14-3	16-4	18-3
	17-4	19-4	15-4	15-3	19-2

9. Կենդանի անկլունում կա 12 սպիտակ և 7 սև ճագար: Ընդամենը քանի՞ ճագար կա կենդանի անկլունում:

10. 16 մետր տախտակից շինեցին աթոռներ ու սեղաններ: Աթոռներին դնաց 4 մետր տախտակ: Ի՞նչքան դնաց սեղաններին:

II

1. Խաղալիք - վագոններին դնաց լուցիլու 18 տուփ, իսկ շոգեքարշին՝ 2 տուփ: Ընդամենը քանի՞ տուփ դնաց դնացքին:

2. Արկղում կար 20 խորանարդիկ, 4-ը հանեցին: Քանի՞սը մնաց:

3.	19+1	15+5	18+2	10-3	20-6
	11+9	13+7	12+8	20-3	20-8
	16+4	18+2	13+7	10-7	20-5
	14+6	17+3	17+3	20-7	20-9

4. Յերեխաները կարգացին գրքուկի 8 եջը, մնացելի 12 եջ: Ընդամենը քանի՞ եջ եր արդ գրքուկը:

5. Տուփում կար 20 գրչածալր: Գրանցից 18-ը բաժանեցին աշակերտներին: Քանի՞սը մնաց:

6.	17+3	14+6	20-5	20-11
	3+17	6+14	20-15	20-13
	20-3	20-6	20-8	20-16
	20-17	20-14	20-18	20-19

7.	14+3-5	15+5-7	4+16-8
	18-2-4	20-8+4	20-17+5
	12+7-3	11+9-6	2+18-7

8.	$5 + ? = 20$	$19 + ? = 20$	$8 + ? = 20$
	$17 + ? = 20$	$7 + ? = 20$	$16 + ? = 20$
	$2 + ? = 20$	$13 + ? = 20$	$3 + ? = 20$

III

1. Կարկատանաթելն արժե 8 կոպեկ, մի կապ սանդ-
ները՝ 11 կոպեկ: Ի՞նչ արժեն կարկատանաթելն ու մի
կապ սանդները միասին:

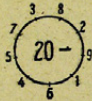
2. 15 կոճակից 12-ը կարեցին հազուստին: Քանիսը
մնաց:

3.	$6 + 1$	$2 + 6$	$3 + 15$	$2 + 14$	$3 + 13$
	$6 + 11$	$2 + 16$	$3 + 13$	$4 + 13$	$5 + 13$
	$7 + 2$	$4 + 5$	$3 + 14$	$7 + 11$	$8 + 11$
	$7 + 12$	$4 + 15$	$3 + 16$	$1 + 18$	$6 + 12$

4.	$18 - 2$	$15 - 2$	$19 - 13$	$16 - 12$	$19 - 17$
	$18 - 12$	$15 - 13$	$19 - 14$	$17 - 12$	$18 - 11$
	$16 - 3$	$15 - 3$	$19 - 15$	$18 - 12$	$17 - 13$
	$16 - 13$	$15 - 12$	$19 - 16$	$19 - 12$	$16 - 14$

5.	$14 - 12 + 15$	$15 - 11 + 16$	$19 - 14 + 15$
	$18 - 13 + 12$	$6 + 14 - 18$	$16 - 13 + 12$
	$17 - 12 + 14$	$19 - 16 + 15$	$3 + 17 - 11$
	$19 - 15 + 12$	$20 - 17 + 14$	$19 - 12 + 13$

6.	$? + 13 = 16$	$12 + ? = 16$	$? + 15 = 18$
	$? + 12 = 17$	$14 + ? = 19$	$? + 12 = 19$
	$? + 11 = 15$	$13 + ? = 17$	$? + 13 = 15$

1. Շրջանի մեջ դրված թվին ազելացրու և պակա-
սեցրու շրջանի շուրջը լեղած թվերը:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՅԵՐԿՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՐԲ

1. Նկարին նալիք և ասա՝ ինչքանն էր գրամը: Ինչքանն լեւ ստացվեց: Ի՞նչ արժե նամականիշը:

2. Յերեխան գնեց մեկ մայտիտ 15 կոպեկով, մեկ գրչածալը 2 կոպեկով. նրա մոտ դարձյալ մնաց 3 կոպեկ: Յերեխան քանի՞ կոպեկ ունեւր:

3. Մի բաժակ թելը շաքարով և հացով միասին արժե 20 կոպեկ: Հացն արժե 12 կոպեկ, թելն ուռանց շաքարի՝ 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժե շաքարը:

4. Կոլտնտեսականների շուկայում կոլտնտեսականը վաճառեց 20 ուռբլու կարտոֆիլ. այդ փողից նա 2 ուռբլի աղի ալեց և 5 ուռբլի՝ նավթի: Քանի՞ ուռբլի մնաց նրա մոտ:

ԿՇՌԵԼԸ

1. Կշեռքի հետ պետք է ունենալ հետևյալ կշռաքարերը:

1 կիլոգրամ	2 կիլոգրամ
2 կիլոգրամ	5 կիլոգրամ
10 կիլոգրամ	
կես կիլոգրամ	

2. Կշեռքի 1 կիլոգրամ հաց, աղ, թեփ: Սրանցից վճարն է աշելի շատ տեղ բռնում: Ի՞նչ կշռաքարերով կարելի լի 8 կիլոգրամ, 9 կիլոգրամ, 10 կիլոգրամ կշռել:

3. Կշեւքի միջոցով վորոշէր 1 կիւտգրամ, 2 կիւտգրամ, կես կիւտգրամ քաշ ունեցող առարկաներ:

4. Գնեցին 2 կիւտգրամ շաքար, 5 կիւտգրամ ալուր և 3 կիւտգրամ կրուկա: Միասին վորքան է ալք մթերքներէ քաշը:

5. Գարկում կար 16 կիւտգրամ ալուր. գործածեցին 5 կիւտգրամը: Ինչքան ալուր մնաց:

6. Աչքի չափով առանձնացրու մեկ կիւտգրամ կարաֆիլ: Սաուդիբ կշեւքով:

Աչքի չափով առանձնացրու կես կիւտգրամ աղ: Սաուդիբ կշեւքով:

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

$$1. \begin{array}{ccccc} 10+8 & 12+3 & 14+6 & 3+17 & 4+13 \\ 16-6 & 18-5 & 20-8 & 20-11 & 19-15 \end{array}$$

2. Գլուխատի համար պեաք է կարել 13 սև և 7 կարմիր տասեր: Ընդամենը քանի տաս պեաք է կարել:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՏԱՍՆՅԱԿԸ ԱՆՑՆԵԼՈՎ

I

$$1. \begin{array}{cccc} 8+?=10 & ?+3=10 & 2+?=10 & ?+6=10 \\ 7+?=10 & ?+3=10 & 4+?=10 & ?+3=10 \\ 6+?=10 & ?+9=10 & 1+?=10 & ?+8=10 \end{array}$$

$$2. \begin{array}{cccc} 10-?=5 & 10-?=2 & 17-?=10 & 15-?=10 \\ 10-?=3 & 10-?=6 & 13-?=10 & 18-?=10 \\ 10-?=8 & 10-?=9 & 19-?=10 & 16-?=10 \end{array}$$

$$3. \begin{array}{ccc} 9+1+7 & 7+3+5 & 5+5+4 \\ 8+2+4 & 1+9+6 & 4+6+3 \\ 6+4+1 & 3+7+7 & 2+8+9 \end{array}$$

4. $2+2+2+2+2+2+2+2+2+2$
 $20-2-2-2-2-2-2-2-2-2$
5. $5+5+5+5$ $2+4+4+4+4$
 $20-5-5-5$ $18-4-4-4-4$
6. $1+3+3+3+3+3+3$
 $19-3-3-3-3-3-3$

II

1. Սալլակ պատրաստելու համար լերելսան բանդեց 9 լերկար և 5 կարճ ձողիկներ: Քանի՞ ձողիկ բանդեց նա:

2. Արկղում կա 13 ժառիտ. դրանցից 4-ը կապույտ է, մնացածը՝ կարմիր: Քանի՞ կարմիր ժառիտ կա այդ արկղում:

3.	$9+1+1$	$9+1+2$	$9+1+3$
	$9+2$	$9+3$	$9+4$
	$11-1-1$	$12-2-1$	$13-3-1$
	$11-2$	$12-3$	$13-4$
4.	$9+1+4$	$9+1+5$	$9+1+6$
	$9+5$	$9+6$	$9+7$
	$14-4-1$	$15-5-1$	$16-6-1$
	$14-5$	$15-6$	$16-7$
5.	$9+1+7$	$9+1+8$	$9+1+9$
	$9+8$	$9+9$	$9+10$
	$17-7-1$	$18-8-1$	$19-9-1$
	$17-8$	$18-9$	$19-10$
6.	$9+5-12$	$18-9+2$	$9+6-13$
	$16-7+3$	$9+4+6$	$17-8+9$
	$15-6+8$	$12-3+5$	$9+7-14$

7. $9+8-15$	$9+2+8$	$13-4+6$
$9+9+2$	$14-5+4$	$9+3+8$
$16-5-2$	$17-5-3$	$15-2-4$

8. Կոտնտեսութիւնների համար գնացքը քաղաքից տարալ 5 վագոն գութան, 4 վագոն ցանոց մեքենա և 3 վագոն արակտոր: Ընդամենը քանի՞ վագոն գործիք ու մեքենա տարալ գնացքը:

9. Մի դասարանում կա 17 հոկտեմբերիկ: Նրանցից 8-ը տղաներ են: Քանի՞ն են աղջիկ:

10. 9 հոկտեմբերիկներ աստղանշան ունեն: 8-ի համար էլ կովարը բերեց: Ընդամենը քանի՞ հոկտեմբերիկ աստղանշան ունի:

III

1. Դարակում 8 գիրք կար. 7 հատ էլ հետո ավելացրին: Դարակում քանի՞ գիրք լեղավ:

2. Յերեսխաները կարմիր անկյան համար հավաքեցին 13 սուբլի նրանք 5 սուբլու սլակատ գնեցին: Քանի՞ սուբլի մնաց:

3. $8+2+1$	$8+2+2$	$8+2+3$
$8+3$	$8+4$	$8+5$
$11-1-2$	$12-2-2$	$13-3-2$
$11-3$	$12-4$	$13-5$

4. $8+2+4$	$8+2+5$	$8+2+6$
$8+6$	$8+7$	$8+8$
$14-4-2$	$15-5-2$	$16-6-2$
$14-6$	$15-7$	$16-8$

5. $8+2+7$	$9+1+7$	$17-9$
$8+9$	$9+8$	$17-8$

6.	$8+6-12$	$8+5+7$	$8+7-13$
	$9+7-8$	$9+6-7$	$9+5-6$
	$8+9-14$	$8+8-11$	$8+4+7$
	$8+3+9$	$9+8-15$	$9+4-5$

7.	$14-?-8$	$11-?-8$	$15-?=8$
	$8+?=16$	$17-?=9$	$8+?=13$
	$16-?=9$	$8+?=15$	$17-?=8$

8. Քանի տառ պետք է կարել «ՄԻ ՎՈՉՆՉԱՑՆԵՐ ԱՆՏԱՌԸ» նշանարանի համար:

9. «Մի վոչնչաշնեք անտառը» պլակատի համար գունավոր թղթից կտրեցին 8 մեծ և 6 փոքր լեզկների: Դրանցից փակցրին 12-ը: Քանի՞սը մնաց:

IV

1. Մի ամանում կա 7 բաժակ կաթ, մյուսում՝ 6 բաժակ: Յերկու ամանում քանի բաժակ կաթ կա:

2. Պարկում 12 կիլոգրամ կարտոֆիլ կար. 5 կիլոգրամը գործածվեց: Քանի կիլոգրամ կարտոֆիլ մնաց:

3.	$7+3+1$	$7+3+2$	$7+3+3$
	$7+4$	$7+5$	$7+6$
	$11-1-3$	$12-2-3$	$13-3-3$
	$11-4$	$12-5$	$13-6$

4.	$7+3+4$	$7+3+5$	$7+3+6$
	$7+7$	$7+8$	$7+9$
	$14-4-3$	$15-5-3$	$16-6-3$
	$14-7$	$15-8$	$16-9$

5.	$8+7$	$7+8$	$9+7$	$7+9$
	$15-7$	$15-8$	$16-7$	$16-9$

6.	$7+5-3$	$7+8-6$	$11-4+6$
	$7+7-6$	$7+9+4$	$16-9+7$
	$7+6-5$	$13-6+5$	$12-5+8$
	$7+4-2$	$15-8+9$	$14-7+4$

V

1. Արհեստանոցում 6 տախտակ կար, 8 հատ L_1 դնեցին: Ընդամենը քանի՞ տախտակ լեզալ:

2. 12 մեար լերկաթալարից 7 մեարը կարեցին: Վորքան լերկաթալար մնաց:

3.	$6+4+1$	$6+4+2$	$6+7$	$6+8$
	$6+5$	$6+6$	$7+6$	$8+6$
	$11-1-4$	$12-2-4$	$13-6$	$14-6$
	$11-5$	$12-6$	$13-7$	$14-8$

4.	$6+9$	$5+6$	$5+7$	$5+8$	$5+9$
	$9+6$	$6+5$	$7+5$	$8+5$	$9+5$
	$15-6$	$11-5$	$12-5$	$13-5$	$14-5$
	$15-9$	$11-6$	$12-7$	$13-8$	$14-9$

5.	$4+7$	$4+8$	$4+9$	$3+8$	$3+9$
	$7+4$	$8+4$	$9+4$	$8+3$	$9+3$
	$11-4$	$12-4$	$13-4$	$11-3$	$12-3$
	$11-7$	$12-8$	$13-9$	$11-8$	$12-9$

6.	$2+9$	$11-8+9$	$13-7+6$	$13-9+7$
	$9+2$	$6+9-8$	$2+9-8$	$5+7-9$
	$11-2$	$13-7+9$	$12-8+9$	$14-8+5$
	$11-9$	$5+6-9$	$3+8-7$	$3+9-6$

7. Փոստքարաի և 2 դրոշմանիշի համար վճարեցին 11 կոպեկ: Մի դրոշմանիշն արժե 5 կոպեկ, մյուսը՝ 1 կոպեկ: Ի՞նչ արժե սոմարը:

8. Տարեակգրին առաջին դասարանում կար 6 անասոված, իսկ ալժմ՝ 15: Քանի անասոված ավելացավ:

ԼԻՏԲՈՎ ՁԱՓԵԼԸ

1. Մի թիթեղյա աման տանում է 9 լիտր նավթ, մյուսը՝ 7 լիտր: Յերկու ամանը միասին քանի լիտր նավթ են տանում:

2. Մի ապակյա ամանի մեջ 2 լիտր նավթ ածեցին, իսկ մյուսի մեջ՝ կես լիտր: Ընդամենը քանի լիտր նավթ ածեցին այդ յերկու ամանների մեջ:

3. Յերեք վեցորյակում գործածեցին 20 լիտր նավթ, Առաջին վեցորյակում զնաց 8 լիտր, յերկրորդում՝ 6 լիտր: Քանի լիտր գործածվեց յերրորդ վեցորյակում:

4. Լիտր 4 բաժակ է սանում: Կաթնամանի մեջ ածեցին նախ 2 լիտր կաթ և դարձալ 3 բաժակ: Ընդամենը քանի բաժակ կաթ ածեցին այդ ամանի մեջ:

5. Մանկոջախի յերեխաները նախաճաշին ստացան 9 լիտր կաթ, իսկ ճաշին՝ 8 լիտր: Մի որում քանի լիտր կաթ ստացան նրանք:

6. Դույլը 12 լիտր է սանում: Կովն ամբողջ որը տվեց 1 դուլ կաթ: Առավոտյան կթեցին 4 լիտր, կեսորին՝ 3 լիտր: Քանի լիտր կթեցին յերեկոյան:

7. Մեկ շիշը յերկու և կես բաժակ է: Քանի բաժակ է յերկու շիշը:

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1.	9+5	12-4	6+6	11-6	3+8
	16-7	9+8	11-7	8+7	15-9
	7+6	14-7	8+6	13-9	9+4
	13-5	2+9	16-8	7+5	18-9

2. Հոկտեմբերիկները և պիտներները սալառնակի համար հավաքեցին 14 ուռլի: Պիտներների հավաքածը 9 ուռլի լեր: Քանի՞ ուռլի հավաքեցին հոկտեմբերիկները:

ԿՐԿՆՈՒՅՑՈՒՆ

1.	$9+5-8$	$8+7-9$	$3+9-7$	$9+6-8$
	$7+6-4$	$6+8-5$	$6+7-9$	$8+8-9$
	$8+4-6$	$5+9-6$	$2+9-8$	$7+9-8$
	$4+9-7$	$7+7-9$	$8+5-6$	$6+5-9$
2.	$2+?=11$	$?+7=11$	$?+8=17$	$6+?=14$
	$?-7=5$	$?-9=6$	$11-?=4$	$12-?=6$
	$12-?=3$	$?+5=13$	$?+9=16$	$?+7=13$
	$?+7=15$	$?-6=5$	$?-9=9$	$?-3=8$
3.	$15-6+8$	$12-8+7$	$12-5+8$	
	$18-9+7$	$11-6+8$	$11-3+6$	
	$17-9+8$	$12-9+8$	$16-8+3$	
	$15-8+4$	$14-7+9$	$15-7+9$	

4. Նկարի ալտիսի քառակուսի թղթից պատրաստիր 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 5 և 6 թվանշանները և ալք քառակուսու վրա դասավորիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում ու ամեն սյունակում ստացվի 10:

5. 3, 3, 4, 4, 4, 5, 5, 5 և 6 թվանշանները քառակուսու վրա դասավորիր այնպես, վոր ամեն շարքում ու ամեն սյունակում ստացվի 13:

6. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 և 9 թվանշանները դասավորիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում ու ամեն սյունակում ստացվի 15:

7. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 և 10 թվանշանները դասավորիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում և ամեն սյունակում ստացվի 18:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄԻՆՉԵՎ 20-Ը

ՎԵՐՑՆԵԼ 2-ԱԿԱՆ: ԲԱԺԱՆԵԼ 2-ԱԿԱՆ

$$2+2$$

$$2+2+2$$

$$2+2+2+2$$

$$2+2+2+2+2$$

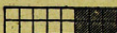
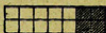
$$2 \times 2$$

$$2 \times 3$$

$$2 \times 4$$

$$2 \times 5$$

1. Վերջին տողի որինսակաները կարգա ախալես.
2-ական վերցնել 2 անգամ, 2-ական վերցնել 3 անգամ
և այլն: Կամ յերկ-յերկու վերցնել 2 անգամ, յերկ-յերկու
վերցնել 3 անգամ և այլն:

$$2 \times 5 + 2$$

$$2 \times 5 \quad 2 \times 2$$

$$2 \times 5 \quad 2 \times 3$$

$$2 \times 6$$

$$2 \times 7$$

$$3 \times 8$$

$$3 \times 5 \quad 2 \times 4$$

$$2 \times 5 \quad 2 \times 5$$

$$2 \times 9$$

$$2 \times 10$$

4. Ամեն մի սահնակի վրա դնում են 2-ական գերան:
6 սահնակի վրա քանի՞սը կզնեն:

5. Աշխատանքի դասին 7 աշակերտ պատրաստեց
 2-ական ծրար, իսկ 5 աշակերտ՝ 1-ական ծրար: Ընդա-
 մենը քանի՞ ծրար պատրաստեցին աշակերտները:

6. Աշխատանքի սենյակում 4 մեխերից կախված են
 2-ական սղոցներ, իսկ 6 մեխերից՝ մեկական: Քանի՞
 սղոց է կախված աշխատանքի սենյակում:

$$\begin{array}{lll}
 7. & 2 \times 3 + 9 & 2 \times 5 + 8 & (11 - 9) \times 3 \\
 & 2 \times 6 - 8 & 2 \times 9 - 15 & (14 - 12) \times 4 \\
 & 2 \times 4 + 9 & 2 \times 7 - 6 & 2 \times (15 - 8) \\
 & 2 \times 8 - 7 & 2 \times 10 - 13 & 2 \times (16 - 7)
 \end{array}$$

8. 8 լուցկին դիր լերկու-լերկու: Քանի՞ անգամ
 2-ական լուցկի կտանաս:

$$8 : 2\text{-ական} = 4$$

Այս որինակը կարդա այսպես. 8-ը բաժանած 2-ական,
 կտացվի 4 կամ 8-ը բաժանած լերկ-լերկու, կտացվի 4:

9. 12 սիսեռը դասավորի՞ր զուգերով: Քանի՞ զուգ
 կտացվի:

10. Արկղում 14 ներկ կար: Յուրաքանչյուր աշակերտի
 տվին 2-ական ներկ: Քանի՞ աշակերտ ներկ ստացավ:

11. Քանի՞ լերկու-կոպեկանոցներ պետք է վերցնել,
 վոր ստացվի 16 կոպեկ, 18 կոպեկ:

12. Յերկու դուլ կաթից 1 կիլոգրամ կարագ է ստաց-
 վում: Կոլտնտեսության բոլոր կովերը կթելով մի որում
 ստացվեց 20 դուլ կաթ: Քանի՞ կիլոգրամ կարագ կտացվի
 այդքան կաթից:

$$\begin{array}{llll}
 13. & 8 : 2\text{-ական} & 4 : 2\text{-ական} & 10 : 2\text{-ական} & 14 : 2\text{-ական} \\
 & 16 : 2\text{-ական} & 12 : 2\text{-ական} & 18 : 2\text{-ական} & 20 : 2\text{-ական}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 14. & 2 \times (13 - 5) & 14 : (15 - 13) & 2 \times (15 - 6) \\
 & 18 : (16 - 14) & 12 : (14 - 12) & (20 - 2) : 2 \\
 & 2 \times (11 - 5) & 20 : (11 - 9) & 2 \vee (14 - 9) \\
 & 16 : (19 - 17) & 16 : (15 - 13) & (19 - 5) : 2
 \end{array}$$

1. Քանի՞ լուցիկի կգնա 2, 4, 3, 6, 5 լեռանկյուններ կազմելու համար:

2. Հարկավոր ե կալարան ուղարկել 20 արկղ մեքենա: Ինձնավտոն 5 անգամ 3-ական արկղ տարավ: Քանի արկղ մեքենա մնաց տեղափոխելու:

3. 17 մետր լերկաթալարից կտրեցին 4 կտոր, լուրաքանչյուրը 3 մետր լերկարության: Յերկաթալարից քանի՞ մետր մնաց:

4. Շինեցին 6 սեղան. լուրաքանչյուրին դնաց 3 տախտակ, 2 տախտակ ել ավելացավ: Ընդամենը քանի՞ տախտակ կար:

5. $3 \times 4 + 5$	$(15 - 12) \times 6$	$3 \times 2 + 9$
$3 \times 6 - 9$	$(17 - 14) \times 5$	$3 \times 4 - 7$
$3 \times 5 - 8$	$(20 - 17) \times 2$	$3 \times 5 - 9$
$3 \times 3 + 2$	$(11 - 8) \times 4$	$3 \times 6 + 2$

6. Յեռանկյուններ կազմիր 6 լուցիկուց, 12 լուցիկուց: Քանի՞ լեռանկյուն կստացվի:

7. Մի շապկին գնում ե 3 մետր քաթան: Քանի՞ շապիկ դուրս կգա 9 մետրից, 18 մետրից:

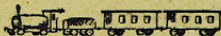
8. Յերեխաները ճագարների համար 15 գազար բերին: Ամեն որ ճագարները 3 գազար ելին ուտում: Քանի՞ որ բավականացրեց բերած գազարը:

9. $(8 + 7) : 3$	$(20 - 2) : 3$	$(12 : 3) + 9$
$(6 + 12) : 3$	$(9 + 6) : 3$	$(18 : 3) + 7$
$(14 - 5) : 3$	$(17 - 8) : 3$	$(15 : 3) + 12$
$(5 + 7) : 3$	$(3 + 9) : 3$	$(6 : 3) + 18$
10. $3 \times (12 - 8)$	$9 (11 - 8)$	$(6 + 9) : 3$
$3 \times (19 - 14)$	$15 : (20 - 17)$	$(16 - 7) : 3$
$3 \times (11 - 9)$	$18 : (12 - 9)$	$(11 + 7) : 3$
$3 \times (16 - 13)$	$12 : (18 - 15)$	$(4 + 8) : 3$

ՎԵՐՑՆԵԼ 4-ԱԿԱՆ: ԲԱԺԱՆԵԼ 4-ԱԿԱՆ

1. Քանի լուղիկի կշնա 2 քառալուսուկ, 4 քառա-
կուսուկ, 3 քառակուսուկ, 5 կառակուսուկ:

2. Քանի անիվ ունի այս դնացքը: Անիվները հաշ-
վիր չորս-չորս (չորսականերով):

3. Արհեստանոցում 5 աթոռի համար պատրաստեցին
17 վոտ: Ելի քանի վոտ պետք է պատրաստելին:

4. Աշակերտը լուծեց 3 սլուռնակ 4-ական որինակ.
հետո լուծեց ելի 2 որինակ: Ընդամենը քանի որինակ
լուծեց նա:

5. Ռեստինն արժե 4 կոպեկ: Գնեցին 4 ուտին և 2
կոպեկի զրչածալը: Ինչքան վճարեցին զբանց:

6. $4 \times 2 + 6$	$(12 - 8) \times 3$	$4 \times (11 - 8)$
$4 \times 3 + 7$	$(11 - 7) \times 2$	$4 \times (13 - 8)$
$4 \times 4 - 9$	$(20 - 16) \times 5$	$4 \times (11 - 9)$
$4 \times 5 - 17$	$(17 - 13) \times 4$	$4 \times (13 - 9)$

7. Քանի ջրապահուստի կարելի լին կազմել 8 լուցկուց, 12 լուցկուց, 16 լուցկուց, 20 լուցկուց:

8. Աշխատանքի սենյակում կա 16 դանակ: Այդ դանակները դրին սեղանների վրա, լուրաքանչյուր սեղանի վրա 4 դանակ: Քանի սեղան կա աշխատանքի սենյակում:

9. Կոլտնտեսուկթյան դարբնոցում կար 13 պալա. 7 հատ ել նոր շինեցին: Քանի ձի կարելի լին պալտել այդքան պալտերով:

10. $16 : 4 + 8$	$(7 + 5) : 4$	$16 : (12 - 8)$
$12 : 4 + 9$	$(14 + 6) : 4$	$20 : (11 - 7)$
$20 : 4 + 6$	$(17 - 9) : 4$	$12 : (13 - 9)$
$8 : 4 + 18$	$(12 + 8) : 4$	$8 : (20 - 16)$

11. Գնեցին 3 ուետին, հատը 4 կոպեկով և 4 զըրջածալը, հատը 2 կոպեկով: Վորքան վճարեցին:

12. Մի շրջանակին գնում է 4 կոդ, 18 կոդից պատրաստեցին մի քանի շրջանակ, 2 կոդ ել ավելացավ: Քանի շրջանակ պատրաստեցին:

ՎԵՐՑՆԵԼ 5-ԱԿԱՆ: ԲԱԺԱՆԵԼ 5-ԱԿԱՆ

1. Նալիր այս նկարին: Քանի փամփուշտ կա 2 պահոնակում, 3 պահոնակում:

2. Կարմիր բանակայինը 4 պահուսակ փամփուշտ կրակեց: Ընդամենը քանի՞ փամփուշտ կրակեց նա:

3. 3 հատ հինգկողեկանոցով գնեցին մի կոճակ և մի կեռ: Կեռն արժե 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժե կոճակը:

4. Բաց արկղ շինելուն զնում և 5 փոքր տախտակ: Յերեխաները պեռք և 4 աշտպիտի՝ արկղ շինեն, բայց պակասում և 3 տախտակ: Քանի՞ տախտակ ունեն նրանք:

5. $5 \times 2 - 8$	$(11 - 6) \times 4$	$15 - (5 \times 2)$
$5 \times 3 - 9$	$(14 - 9) \times 2$	$19 - (5 \times 3)$
$5 \times 4 - 14$	$(13 - 8) \times 3$	$(12 - 7) \times 4$

6. Քանի՞ հինգկողեկանոց կստացվի 10 կոպեկից, 15 կոպեկից, 20 կոպեկից:

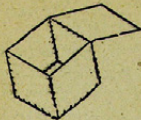
7. Մի փնջիկը կազմված և 5 հոկտեմբերիկից: Դասարանում կա 20 հոկտեմբերիկ: Քանի՞ փնջիկ կա դասարանում:

8. Կոլտնտեսությունը մթերակալան ուղարկեց 19 պարկ հացահատիկ: Մեկ սալլին բարձած եր 4 պարկ, իսկ մյուսներին՝ 5-ական պարկ: Քանի՞ սալլով փոխադրեցին այդ հացահատիկը:

9. $10 : 5 + 9$	$(9 + 6) : 5$	$15 : (13 - 8)$
$15 : 5 + 8$	$(13 + 7) : 5$	$10 : (11 - 6)$
$20 : 5 + 15$	$(13 - 3) : 5$	$20 : (14 - 9)$

10. $15 : (11 - 8)$	$(7 + 8) : 5$	$15 : 3 + 9$
$(14 - 9) \times 4$	$(9 + 11) : 5$	$(8 + 7) : 5$
$20 : 4 + 8$	$5 \times 3 - 5$	$20 : 5 + 7$

ՎԵՐՑՆԵԼ 6-ԱԿԱՆ. 7-ԱԿԱՆ, 8-ԱԿԱՆ, 9-ԱԿԱՆ ՅԵՎ 10-ԱԿԱՆ.
 ԲԱԺԱՆԵԼ 6-ԱԿԱՆ. 7-ԱԿԱՆ, 8-ԱԿԱՆ, 9-ԱԿԱՆ ՅԵՎ 10-ԱԿԱՆ

1. Փակ արկղիկ պատրաստելուն գնում ե 6 քառակուսի: Քանի քառակուսի լե պետք 2 արկղիկի համար, 3 արկղիկի համար:
2. Աշակերտը 19 կոպեկով գնեց 2 տետր, հառը 7 կոպեկով

և մի ուետին: Ի՞նչ արժե ուետինը:

3. Մատիտն արժե 8 կոպեկ, խակ գրչածայրը՝ 2 կոպեկ: Ի՞նչ արժե 2 մատիտը և 1 գրչածայրը:
4. Յերեխաներն ունեն 2 արկղ խորանարդիկներ, յուրաքանչյուրում 9 խորանարդիկ: Տուն կառուցելու համար վերցրին 14 խորանարդիկ: Քանիսը մնաց:
5. Մի կապում կա 10 տուփ լուցիկի: Յերկու կապից վերցրին 17 տուփ: Քանիսը-մնաց:

6. $6 \times 2 - 4$	$(14 - 8) \times 2$	$20 - (6 \times 3)$
$6 \times 3 - 9$	$(11 - 5) \times 3$	$17 - (6 \times 2)$
$7 \times 2 - 6$	$(12 - 5) \times 2$	$18 - (7 \times 2)$
7. $8 \times 2 - 7$	$(15 - 7) \times 2$	$19 - (8 \times 2)$
$9 \times 2 - 16$	$(16 - 7) \times 2$	$20 - (9 \times 2)$
$10 \times 2 - 13$	$(18 - 8) \times 2$	$16 - (6 \times 2)$

8. Յերեխաները լուծկու տուփերից տնակներ են կառուցում: Յուրաքանչյուր տնակին պետք ե 6 պատուհան փակցնեն: Քանի տնակի կբավականանա 12 պատուհանը, 18 պատուհանը:

9. Յերեխաները փոցխեր են շինում: Նրանք պատրաստեցին 14 առամ, յուրաքանչյուր փոցխին՝ 7-ական առամ: Քանի փոցխ են շինելու:

10. Մեկ անվի համար հարկավոր ե 9 ճաղ 13 ճաղ պատրաստեցին: Քանի անվի են շինելու:

11. 20 կոպեկը քանի 10 կոպեկանոց ե:

12. $12:6+17$ $(15+3):6$ $18:(14-8)$

$18:6+9$ $(7+5)6$ $12:(13-7)$

$14:7+13$ $(8+6):7$ $14:(15-8)$

13. $16:8+7$ $(9+7):8$ $16:(12-4)$

$18:9+11$ $(3+15):9$ $18:(12-3)$

$20:10+9$ $(12+6):9$ $20:(18-8)$

14. Յերկու լսթնորլալում քանի աշխատանքալն որ կա:

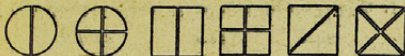
15. Բանվորներլ մի բրիգադ 3 վեցորլալով կուարնտեսութլուն գնաց. 2 որը ճանապարհլ վրա գնաց: Բրիգադը քանի որ շաց կուանտեսութլան մեջ:

ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1.	3×5	4×3	4×5	2×9
	5×4	6×3	2×6	4×4
	5×3	2×10	6×2	3×6
	9×2	3×4	2×8	7×2

2. Մի կոճից կարելի լե 2 հոլ շինել: Յերեխաներն սկզբում 12 հոլ շինեցին, հետո՝ 8-ը: Քանի կոճ գնաց ալդ հոլերին:

ԿԵՍ. ՔԱՌՈՐԴ

1. Ցուլց տուր կեսը, քառորդը:

2. Գուռափորը թղթի վրա բաժակի շուրջը գծելով սաացիք մի քանի շրջան. կարելով դուրս բեր այդ շրջանները: Յերկու շրջան կեսեր: տարբեր գույնի կեսերից շրջան կազմիր:

Յուրաքանչյուր կեսի վրա թվանշաններով գրիր՝ $\frac{1}{2}$:

Յերկու շրջան կարելով բաժանիր յուրաքանչյուրը չորս հավասար մասի: Տարբեր գույնի քառորդներից շրջան կազմիր:

Յուրաքանչյուր քառորդի վրա թվանշաններով գրիր՝

$$\frac{1}{4}$$

Ամբողջ քաղանք 2 կես է: Ամբողջ քաղանք 4 քառորդ է:

3. Ճանցավոր թղթից կարիր և ներկիր նույն մեծութիւն լերեք քառակուսի: Մեկը թող ամբողջ, մյուսից կեսեր պատրաստիր, իսկ լերբարդից քառորդներ: Սաացված մասերի վրա թվանշաններով գրիր՝ կես, քառորդ: Տեսրում փակցրու ամբողջ քառակուսին, քառակուսու կեսը և քառակուսու քառորդը:

ԲԱԺԱՆԵԼ 2 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄՄԱԻ

1. Նայելով այս նկարին, լուծիր ներքևի սրինակները:

$$3 + 3$$

$$4 + 4$$

$$8 + 8$$

$$3 \times 3$$

$$4 \times 3$$

$$8 \times 3$$

$$6 : 3$$

$$8 \div 3$$

$$16 : 3$$

Վերջին առդի որինակները կարդա այսպես. 4-ր ու-
ծանած 2 հավասար մասի. 8-ը բաժանած 2 հավասար
մասի և այլն:

2. 2 տուփում գրին 10 մատիտ, լուրաքանչյուրում
հավասարապես Քանի մատիտ գրին լուրաքանչյուրում:

3. 2 շոգեջարջի համար պատրաստեցին 20 անիվ,
լուրաքանչյուրի համար հավասարապես: Շոգեջարջի ամեն
մի կողմից քանի անիվ կա:

4. Մի ամսում կար 9 լիտր նավթ, մյուսում 5
լիտր: Նավթի կեսը գործածեցին: Քանի լիտր նավթ Ֆայ:

5. Նայելով այս նկարին, լուծիր ներքևի որինակները:

$$3 + 3$$

$$6 + 6$$

$$9 + 9$$

$$3 \times 3$$

$$6 \times 6$$

$$9 \times 9$$

$$6 : 3$$

$$12 : 3$$

$$18 : 3$$

6. Սարլակի 3 բուն շինելու համար պատրաստեցին
12 ախտակ: Քանի ախտակ կհարկավորվի լուրաքան-
չյուր բնին:

7. Ցերեխաները 14 թի և 6 սալակ շինեցին: Այդ
խողովքների կեսը նրանք ցուցահանդես ուղարկեցին:
Քանիսը Ֆայ:

8. Մինչև 20-ը կարգով գրիր այն բոլոր թվերը, վա-
րանք բաժանվում են 3 հախտաբ մասի: Գրանք գրված
թվեր են:

9.	8:2+9	18:2+5	(8+6):2	(15+1):2
	16:2+7	10:2+7	(7+5):2	(3+7):2
	14:2+6	6:2+9	(19-1):2	(13-5):2
	12:2+8	20:2-4	(17+3):2	(15-9):2

ԲԱԺԱՆԵԼ 4 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԻ

1. 8, 12, 16, 20 լուցկին հավասարապես դիր 4 տուփերում: Քանի՞ լուցկի կլինի ամեն մի տուփում:

$$\begin{array}{cccc} 2 \times 4 & 3 \times 4 & 4 \times 4 & 5 \times 4 \\ 8 : 4 & 12 : 4 & 16 : 4 & 20 : 4 \end{array}$$

2. 16 լուցկուց մի քառակուսի կազմիր: Քանի՞ լուցկի կդնա յուրաքանչյուր կողմին:

3. Մոպրի լեռիտառաչդ բարեկամը տարեկան 4 անգամ անդամավճար է տալիս: Մի տարվա համար նա սրեաք է 12 կոպեկ մուծի: Ամեն անգամ վորքան սկտայ է մուծի:

4. Մի աղա ունեւր 20 կոպեկ: Դրա քանորդ մասը տվեց ծրարի: Ի՞նչքան դրամ մնաց նրա մոտ:

5. Մինչև 20-ը կարգով գրիր այն բոլոր թվերը, վորոնք տասնց մնացորդի բաժանվում են 4 հավասար մասի:

$$\begin{array}{ccc} 6. & 16:4+7 & (15-7):4 & 16:(12-8) \\ & 20:4+6 & (13+7):4 & 12:(11-7) \\ & 12:4+8 & (6+6):4 & 20:(13-9) \end{array}$$

ԲԱԺԱՆԵԼ 3 ՅԵՎ 6 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

1. Նախը նկարին Պեաք և շաքարը հալասորապես գցել բաժակների մեջ, հետո խնձորները հալասորապես գնել ափսեների մեջ: Քանի կտոր շաքար պեաք և գցել լուրաքանչլուր բաժակի մեջ և քանի խնձոր գնել լուրաքանչլուր ափսելի մեջ:

2. 2×3 6 : 3 3×3 9 : 3

3. 3 սալակի համար հարկավոր և 12 անիլ: Քանի անիլ և հարկավոր լուրաքանչլուր սալակին:

4. 15 մետր կտորից 3 միանման զգեստ կարեցին: Քանի մետր կտոր գնաց ամեն մի զգեստին:

5. 3 միանման արկղում կա 18 խորանարդիկ: Քանի խորանարդիկ կա լուրաքանչլուրում:

6. 4×3 5×3 6×3
 12 : 3   15 : 3   18 : 3

7. 12 լիտր կաթը հալասոր չափով գործածեցին 6 որում: Որական քանի լիտր կաթ եր սպառվում:

8. 6 որվա համար գնեցին 18 կիլոգրամ կարտոֆիլ. ամեն որ բանեցնում էին հալասոր չափով: Որական քանի կիլոգրամ կարտոֆիլ էլին բանեցնում:

9. 2×6 12 : 6 3×6 18 : 6

10. $6 : 3 + 9$ $9 : 3 + 17$ $(9 + 9) : 6$
 $15 : 3 + 6$ $12 : 6 + 12$ $(8 + 7) : 3$
 $18 : 3 + 7$ $18 : 6 + 16$ $(4 + 8) : 6$
 $12 : 3 + 8$ $15 : 3 + 15$ $(20 - 2) : 3$

11. 3 մետր կտորին վճարեցին 12 ուրլի 1 մետր էլ հետո գնեցին: Ընդամենը քանի ուրլի ծախսեցին:

12. Գնեցին 20 թերթ թուղթ և կազմեցին 3 միանման տետր: Ավելացավ 2 թերթ: Քանի թերթից եր կազմված լուրաքանչլուր տետրը:

ԲԱԺԱՆԵԼ 5 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

1. Նախելով նկարին, լուծիր շրջանների մեջ գրված որինակները:

2. Պատգարակ պատրաստելու համար փառերին մեխերով աճրացրին 5 տախտակ, դրա համար բանեցրին 20 մեխ: Քանի մեխ խփեցին ամեն մի տախտակին:

3. 15 մետր կտավից 5 միանման պարկ կարեցին: Քանի մետր կտավ գնաց ամեն մի պարկին:

4. Մի պարկում կա 12 կիլոգրամ ալյուր, իսկ մյուսում՝ 8 կիլոգրամ: Այդ ալյուրից թխեցին 5 միատեսակ հաց: Վորքան ալյուր գնաց ամեն մի հացին:

5. $10:5 + 18$	$(11 + 9):5$	$20:(16 - 11)$
$20:5 + 7$	$(17 - 7):5$	$15:(12 - 7)$
$15:5 + 9$	$(7 + 8):5$	$10:(19 - 14)$

ԲԱԺԱՆԵԼ 7, 8, 9 ՅԵՆ 10 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

1. 14 կտոր հացը հավասար չափով դրին 7 ասեսիլի մեջ: Քանի կտոր հաց դրին լուրաքանչյուր ասեսիլում:

2. 16 դանակը հավասար չափով դրին 8 սեղանի վրա: Քանի դանակ դրին ամեն մի սեղանի վրա:

3. 18 կիլոգրամ շաքարը հավասար չափով լցրին 9 թղթե տոպրակի մեջ: Քանի կիլոգրամ շաքար լցրին լուրաքանչյուր տոպրակի մեջ:

4. 20 թերթ թուղթը հավասար չափով դրին 10 ծրարի մեջ: Ամեն մի ծրարում քանի թերթ թուղթ դրին:

5.	2×7	2×8	2×9	2×10
	14 : 7	16 : 8	18 : 9	20 : 10

6. 7 մետր դորձվածքին վճարեցին 14 ուրլի, Ի՞նչ արժե 1 մետր դորձվածքը:

7. Գնեցին 20 կոճակ և հալասար չափով կարեցին 9 շապիկի Ավելացավ 2 կոճակ, Քանի՞ կոճակ կարեցին լուրաքանչյուր շապիկին:

8. 17 մետր լերկաթալարից կտրեցին 1 մետր, իսկ մնացածը հավասար բաժանեցին 8 մասի: Ի՞նչ լերկաբու-թուն ունի լուրաքանչյուր մասը:

9. 10 աշակերտից բաղկացած խմբակը մի դասում պատրաստեց 20 ծրար, իսկ 7 աշակերտից բաղկացած խմբակը՝ 14 ծրար: Վճր խմբակն եր ավելի արագ աշխատում:

10. 8 միանման սալներով տեղափոխեցին 10 լեզևնու գերան և 6 ել՝ սոճու գերան: Քանի՞ գերան և բարձած ամեն մի սալին:

11. 7 փայտահատներ սղոյեցին 6 սոճի և 8 կեչի: Ամեն մի փայտահատը քանի՞ ծառ սղոյեց:

12.	$2 \times (20 - 12)$	$2 \times (20 - 11)$	$2 \times (3 + 7)$
	16 : (11 - 9)	18 : (15 - 13)	20 : (20 - 18)
	16 : (12 - 4)	18 : (15 - 6)	20 : (16 - 6)

13.	$(5 + 9) : 7$	$18 : (12 - 3)$	$(20 - 6) : 7$
	$(17 + 1) : 9$	$20 : (7 + 3)$	$(19 - 1) : 9$
	$(9 + 7) : 8$	$14 : (11 - 4)$	$(6 + 14) : 10$
	$(12 + 8) : 10$	$16 : (15 - 7)$	$(15 + 1) : 8$

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՍՆՑԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

1. Ի՞նչպիսի միատեսակ գրամներով կարելի է կազմել 10 կոպեկ, 12 կոպեկ, 15 կոպեկ, 16 կոպեկ, 18 կոպեկ, 20 կոպեկ:

2. Շարք-շարք գծագրիր 12 շրջանիկ այնպես, վոր լուրաքանչյուր շարքում նույն թվով շրջանիկներ լինեն: Ի՞նչպես կարելի լի այդ անել:

3. Գրչածալրն արժե 2 կոպեկ, տետրը՝ 7 կոպեկ: 14 կոպեկին քանի՞ գրչածալր կտան, քանի՞ տետր կտան:

4. 15 վեզը շարիւր այնպես, վոր ամեն մի շարքում 3 վեզ լինի: Քանի՞ շարք կլինի:

Ա՛յժմ նույն վեզերը շարիւր այնպես, վոր ամեն մի շարքում 5-ը լինի: Քանի՞ շարք կլինի:

5. 16 փեթակը պետք է դասավորել շարք-շարք այնպես, վոր այդ շարքերն իրար հավասար լինեն: Ի՞նչպես պետք է դասավորել փեթակները:

6. Շարք-շարք գծագրիր 18 շրջանիկ այնպես, վոր այդ շարքերն իրար հավասար լինեն: Ի՞նչ շարքեր կարող են լինել:

7. 20 լուցկին պետք է դնել մի քանի տուփերի մեջ, լուրաքանչյուրում հավասար չափով: Քանի՞ տուփ պետք է վերցնել:

8. 20 աշակերտին ի՞նչպես պետք է շարք-շարք կանգնեցնել, վոր ամեն մի շարքը մուտին հավասար լինի:

9.	12 : 2	12 : 6	12 : 3	12 : 4
	2×6	6×2	3×4	4×3

10.	15 : 3	15 : 5	16 : 2	16 : 4	16 : 8
	3×5	5×3	2×8	4×4	8×2

11.	18 : 2	18 : 3	18 : 6	18 : 9
	2×9	3×6	6×3	9×2

12.	20 : 2	20 : 4	20 : 5	20 : 10
	2×10	4×5	5×4	10×2

ԱՆՑԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1. 12:4	15:5	18:3	16:4	20:4
14:7	18:2	16:8	15:3	18:6
20:5	12:6	20:10	18:9	12:3

2. Յերեխաները լուցկու 18 տուփից պատրաստեցին մի խաղալիք—տրակտոր և 4 միանման սալակներ: Տրակտորին դնաց 6 տուփ: Քանի տուփ դնաց մի սալակին:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

ԹՎԵՐԻ ՀԱՄՐԱՆՔԸ ՅԵՆ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Յուլյց տուր 1 տասնյակ, 2 տասնյակ, 3 տասնյակ և այսպես մինչև 10 տասնյակ:

2 տասնյակին սաս քսան, 3 տասնյակին—յերեսուն, 4 տասնյակին—քառասուն, և այսպես շարունակիր:

10 ասանյակը կազմում է 1 հարյուրյակ, կամ հարյուր:

2. Յուլյց տուր 3 տասնյակ և 7 միավոր: Ուրիշ կերպ սաս այդ թիվը: Յուլյց տուր և ուրիշ կերպ սաս այդ թվերը—5 տասնյակ և 6 միավոր, 4 տասնյակ և 3 միավոր, 9 տասնյակ և 9 միավոր, 10 տասնյակ:

Տասնյակներ	Միավորներ

3. Համրիր հարյուր լուծկի: Տաս լուծկի թող տասնյ կապելու, իսկ մնացածը տասնյակ—տասնյակ կապիր:

Այստեղ գծված աղյուսակի ձախ սլունակում դիր 6 թվանշանը, իսկ աջում՝ 4, կարգա քնչ թիվ ստացվեց: Այդ

թիվը կազմիլ լուցկու կապերից և առանձին լուցկի-
ներէց: Գրիւր այդ թիվէ:

Տասնյակները գրիւր ձախ կողմում, միաւորները՝ աջ:

4. Տասնյակների և միավորների տեղը այունակներ-
ում զանաջան թվանշաններ դիւր կարգա ստացված
թվերը: Այդ թվերը կազմիլ լուցկու կապերից և առան-
ձին լուցկիներէց: Գրիւր տեւրում:

5. Տասնյակների տեղը զանազան թվանշաններ դիւր
կարգա ստացված թվերը: Այդ թվերը կազմիլ լուցկիներ-
էց:

Այն թիվը, Վոր միայն տասնյակներից է կազմված,
գրիւր այսպես—ձախ կողմում գրիւր տասնյակները, աջում՝
գերո:

20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 յեվ 100 թվերը
կոչվում են կյոր տասնյակներ:

6. կարգա այս թվերը՝ 16, 25, 46, 50, 74, 86, 90, 100.

7. Թվանշաններով գրիւր՝ քաննութ, յերեսունվեց,
քառասուն յերեք, վաթսուն, ութսուն:

8. Ռուբլին քանի կոպեկ է: Ռուբլին քանի տաս-
կոպեկանոցից է կազմված:

9. Քանի կոպեկ է 5 հատ տասկոպեկանոցը: Քանի
կոպեկ է 7 հատ տասկոպեկանոցը: Քանի կոպեկ են
կազմում 6 հատ տասկոպեկանոցը և 9 կոպեկը միասին:
Քանի կոպեկ են կազմում 4 հատ տասկոպեկանոցը և 5
կոպեկը միասին:

10. Քանի տասնյակ ու քանի միավոր կա այս թվե-
րում՝ 38, 42, 57, 64, 80, 96, 50, 75:

11. Գրիւր, քանի աշակերտ կա ձեր դասարանում,
քանի եջ ունի ձեր թվարանութիան դասազիրքը, քանի
տարեկան է հայրդ:

ՎԼՈՐ ՏԵՍՆՅԱԿՆԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄԸ

1. Մի ցեխում աշխատում են 50 տղամարդ և 50 կին: Քանի՞ բանվոր կա այդ ցեխում:

2. Աշակերտը մի գրքույկ գնեց, վորին տվեց 2 տասկողեկանոց և 10 կողեկ: Ի՞նչ արժե այդ գրքույկը:

3. Կոլտնտեսութան թռչնոցում կա 40 ցեղական և 50 հասարակ հավ: Դրանցից ածում ե ժխայն 70 հավը: Քանի՞ հավ դեռ չի ածում:

4. Յերեք կոլտնտեսուհի միասին կոտայերափվին տվին հարյուր ձու: Նրանցից մեկը տվեց 30 ձու, իսկ մյուսը՝ 40: Քանի՞ ձու տվեց լերրորդ կոլտնտեսուհին:

5.	10+10	50+10	90+10	40+50
	20+10	60+10	20+40	70+20
	30+10	70+10	30+50	30+60
	40+10	80+10	60+20	80+20

6.	100-10	60-10	20-10	90-30
	90-10	50-10	50-30	100-40
	80-10	40-10	100-60	70-50
	70-10	30-10	70-40	100-70

7.	40+60	100-80	20+30	90-50
	30+40	90-60	30+70	100-70
	60+30	80-20	60+40	90-20
	20+50	60-40	70+30	80-30

8. Կոլտնտեսութունը յուր 100 կովը տեղավորում ե լերեք գոմում—մեկում 50 կով, մյուսում՝ 20: Քանի՞ կով ե տեղավորում լերրորդ գոմում:

9. Յուրա գոմում բոլոր կովերը միասին որական 50 դուլ կաթ ելին տալիս, իսկ լերք գոմը աաքացրին,

Նրանք սկսեցին տալ 70 դուլ կաթ: Ինչքան ավելացավ կաթը:

10. Յերեք կոոպերատիվ արհեստանոցից ստացաւ 90 դուլ: Մի կոոպերատիվը ստացավ 20 դուլ, մյուսը՝ 30, Քանի՞ դուլ ստացավ լերրորդ կոոպերատիվը:

$$11. \begin{array}{lll} (10 + 50) - (60 - 50) & (90 - 30) + (70 - 50) \\ (60 + 20) - (10 + 10) & (10 + 70) - (100 - 60) \\ (90 - 70) + (100 - 60) & (60 - 20) + (70 - 40) \end{array}$$

$$12. \begin{array}{lll} (20 + 60) - (90 - 50) & (50 - 40) + (90 - 80) \\ (100 - 30) - (60 - 30) & (30 + 60) - (50 + 20) \\ (70 - 60) + (80 - 40) & (30 + 40) - (60 - 20) \end{array}$$

13. Մանկատան համար գնեցին լերկու թոփ չիթ: Մի թոփը 40 մետր էր, մյուսը՝ 20: Դպրոցական խալաթներին համար գործադրվեց 50 մետր: Ինչքան չիթ մնաց:

14. Մսուրներին համար գնեցին նախ 60 ձու, հետո դարձաւ 40 հատ: Գործածվեց 70 ձու: Քանի՞սը մնաց:

$$15. \begin{array}{lll} 60 + 20 - 40 & 20 + 70 - 60 & 50 + 20 - 50 \\ 20 + 80 - 30 & 100 - 60 + 50 & 90 - 60 + 70 \\ 100 - 40 + 20 & 50 + 20 + 30 & 30 + 50 - 20 \end{array}$$

$$16. \begin{array}{lll} 50 - ? = 30 & ? - 40 = 60 & ? + 70 = 100 \\ 40 + ? = 90 & 80 - ? = 20 & ? - 20 = 70 \\ 30 + ? = 70 & 70 - ? = 30 & ? - 40 = 50 \end{array}$$

$$17. \begin{array}{lll} ? + 40 = 90 & 60 + ? = 90 & 20 + ? = 60 \\ ? - 20 = 80 & 70 - ? = 50 & ? - 60 = 30 \\ ? - 50 = 40 & 100 - ? = 60 & ? - 40 = 40 \end{array}$$

18. Ասուցիչը դասարան բերեց 60 հատ մի տողանի տետր և 40 հատ ել ցանցավոր տետր: Նա աշակերտներին բաժանեց 80 տետր: Քանի՞սը մնաց:

1. Բանձորը գործարանում որահան 80 մետր գործվածք ե պատրաստում, իսկ հարվածայինը՝ 10 մետրով ավելի: Որական քանի մետր գործվածք ե պատրաստում հարվածայինը:

2. Մի պանեատում կա 90 պարկ ցորեն, իսկ մյուսում՝ 20 պարկով պակաս: Քանի պարկ ցորեն կա լերկորդ պանեատում:

3. Կոլանտեսության կրպակը մինչև ճաշը վաճառեց 40 լիտր կաթ, իսկ ճաշից հետո՝ 10 լիտրով պակաս: Կրպակն ավերող որն Բնչքան կաթ վաճառեց:

4. Յերեք կոլանտեսութուհներ մրցում ելին մոխիր հավաքելու գործու: Առաջին կոլանտեսութուհը հավաքեց 70 պարկ, լերկորդը՝ 20 պարկով առաջինից ավելի, իսկ լերկորդը լերկորդից 10 պարկով ավելի: Վերջին մոխիր հավաքեց լերկորդ կոլանտեսութուհը:

5. Կոլանտեսութուհը զարնանային աշխատանքների համար նորոգեց 50 լերկձի գութան և 10-ով պակաս միաձի գութան: Ընդամենը քանի գութան նորոգվեց:

6. Կոոպերատիվում կա 80 դուլլ, զբանից 20-ով պակաս կաթօս, իսկ կաթսաներից 10-ով պակաս՝ թավա: Քանի թավա կա կոոպերատիվում:

7. Հոկտեմբերիկները սավառնակի համար սկզբում հավաքեցին 12 ուլլի, հետո ել՝ 8 ուլլի: Պիտներները հոկտեմբերիկներից 10 ուլլով ավելի հավաքեցին: Քանի ուլլի հավաքեցին պիտներները:

8. Մասթերման ժամանակ մի կոլանտեսութուհ տվեց 20 խոզ, իսկ մյուսը՝ նրանից 10-ով ավելի: Այդ լերկու կոլանտեսութուհները միասին քանի խոզ տվին:

I

1. 60 + 20	80 - 50	10 + 50	60 - 50
70 + 30	90 - 40	20 + 70	70 - 40
20 + 60	70 - 30	30 + 40	90 - 70
40 + 50	100 - 60	50 + 30	100 - 80

2. Յերեխաները շինեցին 30 նավակ և 40 պատան: Նրանք այդ խաղալիքներից 20 ը պահեցին իրենց համար, իսկ մնացածը նվիրեցին նախազորոցականներին: Քանի՞ խաղալիք նվիրեցին նախազորոցականներին:

ԿՆՈՐ ՏԱՆՅԱԿՆԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ
ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

1. Կոլտնտեսություն մտավ 5 մարդ: Նրանցից 4-ը փայլավճար մուծեցին 10-ական ուրբի, իսկ մեկը՝ 20 ուրբի: Ընդամենը քանի՞ ուրբի փայլավճար մուծեցին նոր կոլտնտեսականները:

2. Մի խորտնտեսություն քաղաք ուղարկեց 40 բիզոն կաթ, իսկ մյուսը՝ 50 բիզոն: Պանություններն ստացան 10-ական բիզոն: Քանի՞ խանութ կաթ ստացավ:

3. 10 × 2	10 × 5	10 × 8	(10 × 9) - (10 × 4)
10 × 3	10 × 6	10 × 9	(10 × 8) - (10 × 5)
10 × 4	10 × 7	10 × 10	(10 × 7) - (10 × 3)

4. 20 : 10	50 : 10	80 : 10	(60 : 10) + (70 : 10)
30 : 10	60 : 10	90 : 10	(90 : 10) + (40 : 10)
40 : 10	70 : 10	100 : 10	(70 : 10) + (50 : 10)

5. Մեկ վարժական հրացանն արժե 10 ուրբի: Գնեցին 6 հրացան և 20 ուրբու փամփուշտ: Քանի՞ ուրբի վճարեցին այդ բոլորին:

6. Բանվորը խնայրամարկղում ունի 40 ուրբի: Այսօր մուծում է 10 ուրբի: Քանի՞ ամսից հետո խնայրամարկղում 100 ուրբի կունենա նա:

$$7 \quad (30+20):10 \quad (40+50):10 \quad (100-20):10 \\ (50+30):10 \quad (70+30):10 \quad (90-40):10 \\ (20+40):10 \quad (100-40):10 \quad (70-30):10$$

$$8 \quad (40+30):10 \quad (90-20):10 \quad (50-50):10 \\ (70+20):10 \quad (80-30):10 \quad (90-50):10 \\ (30+60):10 \quad (60-20):10 \quad (100-70):10$$

II

1. Պիոները Մոսկովի ոգտին հավաքեց 4 հատ 5 կողեկանոց, 3 հատ 20 կողեկանոց և 2 ուրբու ուրիշ դրամներ: Ընդամենը վորքա՞ն դրամ հավաքեց նա:

2. Գործարանի մոտ բանվորները համար մի մեծ տուն է կառուցվում: Այդ տունն ունենալու լե 100 բնակարան, ամեն մի հարկում՝ 20-ը: Քանի՞ հարկանի լե լինելու տունը:

$$3. \quad 20 \times 2 \quad 30 \times 2 \quad 40:20 \quad 60:50 \\ 20 \times 3 \quad 30 \times 3 \quad 60:20 \quad 90:30 \\ 20 \times 4 \quad 40 \times 2 \quad 80:20 \quad 80:40 \\ 20 \times 5 \quad 50 \times 2 \quad 100:20 \quad 100:50$$

$$4. \quad (70+10):20 \quad (40+20):30 \quad (100-10):30 \\ (50+40):30 \quad (30+30):20 \quad (80-20):30 \\ (80+20):50 \quad (50+30):20 \quad (100-20):40 \\ (60+20):40 \quad (30+70):20 \quad (70-10):20$$

5. Գնեցին 3 կիլոգրամ գազար, կիլոգրամը 30 կոպեկով: Վճարեցին 5 հատ 20 կոպեկանոց: Ինչքան զրամ լետ ստացան:

6. Դպրոցականը ժառիտների ու թղթի համար վճարեց 4 հատ 20 կոպեկանոց: Նրա թուղթը ներկեր գնեց և 10 կոպեկով ավելի վճարեց: Ինչ արժեքին ներկերը:

7. Վաճառեցին 90 լիտր կաթ: Մի բիդոնում կար 10 լիտր, իսկ մյուսներում՝ 20-ական լիտր: Քանի բիդոն կաթ վաճառեցին:

III

1. 9 փորձնական մարզերում լերկու տեսակ կարտոֆիլ ցանեցին. մի տեսակից 50 հատ, մյուսից՝ 40 հատ: Յուրաքանչյուր մարզում քանի կարտոֆիլ ցանեցին:

2. Բանջարանոցում կա 80 մարգ. զրանք բաժանված են 4 հավասար մասերի, վերոնցի 3 մասն արդեն փորված է: Քանի մարգ է փորված:

3.	30:3	70:7	40:2	80:4
	40:4	80:8	60:2	90:3
	50:5	90:9	60:3	100:2
	60:6	100:10	80:2	100:5

4.	(20+20):4	(40+50):3	(70+30):2
	(40+30):7	(50+30):4	(80-20):3
	(30+50):8	(100-40):2	(70-30):2
	(60+30):9	(90-10):2	(20+80):5

5. 3 հավասար արկղներում կա 90 հատ լամպի ապակի: Յերկու արկղի ապակիները վաճառեցին: Քանի ապակի վաճառեցին:

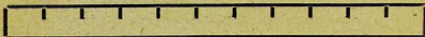
6. Թթու կաղամբի կիլոգրամն արժե 70 կոպեկ 4

կիրոգրամ կարտոֆիլը գրանից 10 կապեկով ավելի արժե
Ի՞նչ արժե 1 կիրոգրամ կարտոֆիլը:

7. $80:(14-6)$ $50:(12-7)$ $(10+40):5$
 $60:(11-5)$ $40:(20-16)$ $(80-50):3$
 $90:(16-7)$ $30:(15-12)$ $(100-20):8$
 $70:(15-8)$ $100:(2+8)$ $(30+70):10$

8. $90:(11-8)$ $(80-20):2$ $(60+40):5$
 $80:(13-9)$ $(90-50):2$ $(10+70):4$
 $60:(10-7)$ $(70+20):3$ $(50+10):2$
 $100:(14-9)$ $(100-20):2$ $(10+90):2$

ԴԵՏԻՄԵՏՐՈՎ ՅԵՎ ՍԱՆՏԻՄԵՏՐՈՎ ՉԱՓԵԼԸ

Դեցիմետր

1. Այս նկարում դեցիմետրը բաժանված է սանտիմետրների: 1 դեցիմետրը քանի սանտիմետր է: Տեսրում գծիր այսպիսի դեցիմետր:

1 դեցիմետրը 10 սանտիմետր է:

2. 6 դեցիմետրը քանի սանտիմետր է: 7 դեցիմետրը, 3 դեցիմետրը, 5 դեցիմետրը, 10 դեցիմետրը քանի սանտիմետր է:

3. 40 սանտիմետրը, 70 սանտիմետրը, 90 սանտիմետրը, 100 սանտիմետրը — քանի դեցիմետր է:

1 մետրը 10 դեցիմետր է: 1 մետրը 100 սանտիմետր է:

4. Չափիր սեղանի, նստարանի, դրատախտակի լերկարությունն ու լալնությունը: Նշանակիր՝ քանի դեցիմետր է սանտիմետր ստացվեց:

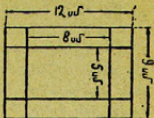

5. Աչքաչափով վորոշիր, հետո լել շափիր սեղանի վտաի լերկարութլունը, լուսամուտի գոգի լայնութլունը:

6. Վորոշիր աչքաչափով, հետո լել շափիր դռան, լուսամուտի, վառարանի լայնութլունը և բարձրութլունը:

7. Թղթե ձեկածքով ըստ վարաթղթից տուփ պատրաստիր:

Կտրիր հաստ դծերով: Մտիր ստվարաթուղթը, սոսընձով կպցրու և տուփ շինիր:

Տուփի ձեկվածքը

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Նախիր ժամացույցի նկարին. դիտիր սլաքների դիրքը: Ժամի քանի՞սն են ցույց տալիս սլաքները:

Քանի՞ մասի լե բաժանված ցիֆերըլատը: Քանի՞ ժամ կանցնի, մինչև ժամացույցի մեծ սլաքը մի լրիվ պտույտ կատարի և նախկին տեղը վերադառնա:

2. Որն սկսվում է գիշերվա ժամը 12-ին: Ժամացույցի միջոցով հաշվիր, թե որվա սկզբից ի՞նչքան ժամանակ կանցնի մինչև կեստր: Քանի՞ ժամ կանցնի կեստրից մինչև որվա վերջը: Լրիվ որը (գիշերն ու ցերեկը) քանի՞ ժամ է:

3. Որը 24 ժամ է: Բուրժուական լերկրների գործարաններում բանվորների լերեխաները հաճախ աշխատում են առավոտյան ժամը 6-ից մինչև լերեկության ժամը 5-ը: Որսկան քանի՞ ժամ են աշխատում նրանք:

4. Մինչև Հոկտեմբերյան հեղափոխութլունը բանվորը գործարանում աշխատում էր առավոտյան ժամը 6-ից

մինչև լերեկոյան ժամը 6-ը: Բանվորն այն ժամանակ քանի՞ ժամ եր աշխատում:

5. Խորհրդալին իշխանութիւնն որով բանվորն աշխատում է առավոտյան ժամը 7-ից մինչև ցերեկվա ժամը 3-ը: Մի ժամը հատկացվում է ճաշի: Այժմ բանվորը քանի՞ ժամ է աշխատում:

6. Ինչքան ժամանակ է անցնում առավոտյան ժամը 9-ից մինչև ցերեկվա ժամը 3-ը, առավոտյան ժամը 11-ից մինչև լերեկոյան ժամը 7-ը, լերեկոյան ժամը 6-ից մինչև առավոտյան ժամը 5-ը:

7. Ամիսը 30 ուր է: Գարնանը դաշտալին աշխատանքներն սկսվեցին ապրիլի 1-ին և ավարտվեցին մայիսի 10-ին: Ինչքան տևեցին գարնան դաշտալին աշխատանքները:

8. Ամիսն ունի 5 վեցորյակ: Զմեռալին արձակուրդից հետո արդեն 2 ամիս է 4 վեցորյակ է անցել, ինչ պարապում են դպրոցում: Քանի՞ վեցորյակ են պարապել ձմեռալին արձակուրդից հետո:

9. Ամիսն ունի 4 յոթնորյակ: Գարնան դաշտալին աշխատանքները շարունակվում են ամիս ու կես: Այդքան ժամանակը քանի՞ յոթնորյակ է:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Գիտներական կուլեկտիվը բաղկացած է 5 ողակից, լուրաքանչյուր ողակում կա 10 պիտներ: Բացի դրանից կուլեկտիվն ունի 5 ողակավար և 1 կովար: Ընդամենը քանի՞ մարդ կա այդ կուլեկտիվում:

2. Մի պարկում կար 50 կիլոգրամ ալուր, իսկ մյուսում 30 կիլոգրամ: Ամբողջ ալուրի քառորդ մասը ծախեցին: Ինչքան ալուր մնաց:

3. Դպրոցի ճաշարանում ճաշն արժե 40 կոպեկ, իսկ մի բաժակ թեյը՝ 5 կոպեկ, Աշակերտը հաշվեց, Վոր լուր դրամով կարող ե ջ որ ճաշել և 4 բաժակ ել թեյ խմելու Վորքան և նրա դրամը:

4. Գնեցին 1 մետր լեբիզ և գրանից 6 սրբիչի համար կախելու ողեր պատրաստեցին. լուրաքանչյուր ողին դնաց 10 սանտիմետր: Յերիզից քանի սանտիմետր մնաց:

5. Մի դարակ պատրաստելուն զնում և 4 տախտակ, լուրաքանչյուրը 5 դեցիմետր լերկարութիան: Քանի մետր տախտակ կզնա արդարևի 3 դարակին:

$$\begin{array}{lll}
 6. \quad 70:(11-4) & (30+70):10 & 100:(30+20) \\
 50:(20-15) & (40+50):9 & 80:(10+30) \\
 80:(14-6) & (90-10):8 & 90:(70-40)
 \end{array}$$

ԱՆՑԱԾԻ ՄՏՈՒԳՈՒՄ

.1	10×4	$60:10$	20×4	$80:20$	$40:4$
	10×7	$80:10$	30×3	$50:30$	$60:3$
	10×5	$90:10$	40×2	$100:50$	$100:5$

2. Շրջանակ շինելու համար 80 սանտիմետր լերկարութիան չորսվակը սղոցեցին 4 հավասար մասի: Ի՞նչ լերկարութիան եր լուրաքանչյուր մասը:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ՝ ՏԱՍՆՅԱԿԸ՝ ԶԱՆՑՆԵԼՈՎ

I

1. Գործարանից լենթաշեֆ կոլտնտեսութունը մեկնեց բանվորների մի բրիգադ: Բրիգադում կար 22 անկուտակցական և 7-ով ավելի՝ կոմունիստ Գանի՛ կոմունիստ կար արդ բրիգադում:

2. Շեֆ-գործարանը կալանատեսութիուն ուղարկեց 34 դուքան և 5 ցանող մեքենա: Ընդամենը քանի՞ գործիք ուղարկեց:

3. Մալիսի 1-ին յերեխաները զրոսնում ելին յերկու ավտոմոբիլով: Մեկում կար 37 աշակերտ, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Քանի՞ աշակերտ կար յերկրորդ ավտոմոբիլում:

4. Առաջին դասարանում կար Մուրի պատանի բարեկամ 20 յերեխա: Հետո ավելացավ 5 աղա և 3 աղջիկ: Վերջին յեղավ Մուրի պատանի բարեկամների թիվը այդ դասարանում:

5.	30+5	50+9	47-7	34-4
	40+7	80+2	75-5	56-6
	20+3	60+4	28-8	82-2
	70+8	90+6	91-1	69-9
6.	4+2	82+5	95+3	53+4
	54+2	41+7	94+4	31+6
	3+5	25+4	76+2	72+7
	63+5	56+3	44+5	83+6
7.	5-3	78-6	88-5	28-3
	25-3	37-5	46-4	86-5
	9-4	54-2	69-3	99-7
	59-4	49-6	97-2	67-4

8. «Անտառի որը» առաջին դասարանը անկեց 38 տունկ, յերկրորդ դասարանը՝ առաջինից 6-ով պակաս, յերրորդ դասարանը՝ յերկրորդից 4-ով ավելի: Քանի՞ տունկ անկեց յերրորդ դասարանը:

9. Բանջարանոցալին սերմերին վճարեցին 82 կոպեկ, իսկ ծաղկի սերմերին՝ 7 կոպեկով ավելի: Ի՞նչքան վճարեցին ծաղկի սերմերին:

1. Անցնում են հարմիր բանակալինները: Նրանցից 25-ը հրացանով են, իսկ 20-ն առանց հրացանի: Քանի հարմիր բանակալին է անցնում:

2. Փողոցի այ կողմում կա 47 տուն, ձախ կողմում՝ 40: Այդ աներից 70-ը քարաշեն են, մնացածը փայտաշեն: Քանի փայտաշեն տուն կա այդ փողոցում:

3.	25+70	65-40	45+30	92-30
	32+40	72-30	17+60	34-20
	63+20	86-20	84+10	87-50
	46+50	94-50	24+70	56-40
4.	53+30	32-10	57+40	96-60
	38+60	46-30	68+20	67-40
	24+70	78-50	19+80	73-20
	76+10	96-70	46+50	64-50

5. Յերկու կոլանտեսուհիներ կոպեքրատիվին ձու ավին: Մեկը ավեց 30 հատ, իսկ մյուսը՝ 15-ով ավելի: Յերկու կոլանտեսուհիները միասին քանի ձու ավին կոպեքրատիվին:

6. Կոպեքրատիվի սկզբում ստացավ 30 կացին, հետո 18: Վաճառեցին 28 կացին: Քանի կացին մնաց:

7. Արհեստանոցում առաջին անգամ պատրաստեցին 40 դուլլ, լերկորդ անգամ՝ 54: Այդ դուլլերից 64-ն ուղարկեցին խանութ: Քանի դուլլ մնաց արհեստանոցում:

8.	30+53	45-15	10+35	92-62
	60+38	42-12	60+27	64-24
	80+14	76-36	30+59	23-13

9.	20+75	81-51	70+18	59-39
	60+15	73-43	50+17	84-34
	40+54	96-86	50+13	46-16
10.	70+21	47-27	40+25	67-27
	50+48	85-35	20+68	99-69
	80+17	68-28	50+46	78-48

III

1. Աշխատանքի սենյակի համար դնեցին — սովորաթուղթ 25 կողակի, գունավոր թղթեր՝ 24 կողակի և սոսինձ՝ 20 կողակի, Վորքա՞ն վճարեցին արդ բոլորին:

2. Մալխի 1-ին առաջին դասարանից պարգևատրվեց 14 լերեխա, լերկրորդից՝ 12 և լերրորդից՝ 13: Ընդամենը քանի՞ լերեխա պարգևատրվեց:

3.	36+21	48-16	51+34	95-81
	17+42	56-32	65+23	47-25
	51+15	67-43	13+82	76-23
	62+16	25-14	46+41	59-27
4.	23+65	38-23	71+24	49-36
	34+42	46-35	25+52	78-54
	43+55	29-13	12+86	97-83
	65+33	57-42	11+73	39-16

5. Յերեք կարմիր բանակալինի 36 փամփուշտ ավին կրակելու համար: Նրանցից մեկը կրակեց 10 փամփուշտ, մյուսը՝ 11, իսկ լերրորդը՝ 12: Քանի՞ փամփուշտ մնաց նրանց մոտ:

6. Վարժական հրաձգութիան ժամանակ հրաձիգներից մեկը նշանին կրակելիս 38 աչք շահեց, մյուսը նրանից 11-ով ավելի, իսկ լերրորդը՝ 15-ով պա-

կառ լերկորդից: Յերրորդ հրաձիգը քանի՞ աչք շահեց:

7.	68 + 10 - 12	52 + 35 - 70	67 - 40
	24 + 30 - 33	33 + 54 - 40	91 - 30
	41 + 40 - 62	15 + 62 - 50	85 - 50
	38 + 50 - 25	19 + 60 - 42	96 - 70
8.	49 + 30 - 53	24 + 40 - 43	23 + 52
	38 + 50 - 25	19 + 60 - 45	42 + 36
	17 + 70 - 44	58 + 20 - 37	71 + 17
	79 + 10 - 67	69 + 20 - 18	14 + 45

9. 3 մարդու մ սածիլեցին 98 թուփ—լերկու մարդու մ 30-ական, իսկ լերրորդում՝ մնացածը: Յերրորդ մարդու մ քանի՞ թուփ սածիլեցին:

10. Յերկու տակառում կար 68 դուլլ ջուր: Յերբ մի տակառից վերցրին 16 դուլլ, իսկ մյուսից՝ 12 դուլլ, տակառների մեջ ջուրը հավասարվեց: Վերցնելուց հետո քանի՞ դուլլ ջուր մնաց լուրաքանչյուր տակառում:

11.	27 + 20 - 15	25 + 13 - 20	53 - 30 + 16
	62 + 10 - 12	52 + 45 - 70	67 - 40 + 12
	24 + 40 - 33	32 + 54 - 20	94 - 50 + 24
12.	45 + 50 - 65	13 + 64 - 50	86 - 50 + 23
	49 + 30 - 53	24 + 40 - 43	23 + 52 - 40
	38 + 50 - 25	19 + 60 - 42	42 + 36 - 60

13. Մի արկղում կա ծաղկի 36 սածիլ, մյուսում՝ 4-ով պակաս: Քանի՞ սածիլ կա լերկու արկղում:

14. Մի կապում կա 22 բողկ, մյուսում՝ 4-ով ավելի: Քանի՞ բողկ կա լերկու կապում:

15.	68 - (22 + 23)	96 - (48 - 25)	78 - 33
	77 - (14 + 31)	78 - (29 - 15)	66 - 24
	89 - (12 + 24)	49 - (38 - 17)	87 - 52
16.	98 - (32 + 25)	67 - (89 - 65)	75 - 31
	56 - (22 + 13)	86 - (78 - 54)	98 - 63
	69 - (31 + 15)	98 - (67 - 45)	59 - 35

ԽՈՐԱՆԱՐԴ: ԶՈՐՍՎԱԿ: ԳՈՒՆԴ

Խոբանարդ

Զորսվակ

1. Նալիբ ան նկարին: Քո շքապատում ցուլց տուր կամ սաս ալնդիսի առարկաներ, վորոնք նման են խորանարդին, չորսվակին:

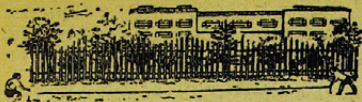
2. Կավից խորանարդաձև թանաքաման պատրաստիր: Լուցկու տուփի միջոցով կավից աղուսիկներ պատրաստիր:

Գունդ .

3. Կավից մի քանի գլնդեր պատրաստիր: Դրանցից ձևավորիր խնձոր, կեռաս, խաղաղնդակ և հենց վոր չորանան՝ ներկիր:

4. Հավաքեցեք խորանարդի, չորսվակի և գնդի ձև ունեցող զանազան առարկաներ: Կաղմակերպեցեք ցուցահանդես:

1. Նկարում լերեխաները չափապարանով չափում են ցանկապատի լերկարութունը:

Պատրաստեցեք ալդպիսի պարան. նրա լերկարութունը 10 մետր է: Վերցրե՛ք նաև մետր: Չափեցե՛ք դպրոցական շենքի լերկարութունը մի անկյունից մինչև մյուսը:

Հաշվեցե՛ք, թե շենքի լերկարութւան մեջ քանի՞ անգամ մտավ չափապարանը և ելի քանի՞ անգամ՝ մետրը: Քանի՞ մետր է դպրոցական շենքի լերկարութունը:

2. Վորքա՞ն է դպրոցի բակի լերկարութունը, լե՛թե 10 մետրանոց չափապարանը մանում է 6 անգամ, և մնացածն էլ 5 մետր է:

3. Սողերի հրապարակի լերկարութունը 46 մետր է: Քանի՞ անգամ կմտնի չափապարանը և քանի՞ մետր էլ կմնա:

4. Աչքաչափով վորոշի՛ր դպրոցական բանջարանոցի մարզի լերկարութունը: Այդ սառուզի՛ր չափելով:

5. Աչքաչափով վորոշի՛ր, հետո լե՛լ չափի՛ր փողոցի լայնութունը, լերկու լապտերների հեռավորութունը, տնից մինչև ջրհոր լեղած տարածութունը:

1.	42 + 3	40 + 39	69 - 4	85 - 35
	84 + 5	30 + 67	38 - 7	79 - 59
	52 + 20	53 + 14	56 - 30	96 - 23
	37 + 60	27 + 32	94 - 70	87 - 45

2. Մի կոլտնտեսութիան մեջ փոխառութիան գրվեցին 22 կոլտնտեսական, իսկ մյուսում՝ 5-ով ավելի: Յերկու կոլտնտեսութուններից քանի՞ մարդ գրվեց փոխառութիան:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մանկական հրապարակում կա 38 աղա և 30 աղջիկ: Նրանցից 26-ը եքսկուրսիա գնաց: Քանի՞սը մնաց:

2. 17 լերեխա բռնելախաղ են խաղում: Բոլորը կանգնում են զուգերով, մեկն էլ «բռնվողն» է: Քանի՞ զույգ են խաղացողները:

3. Դպրոցի պարտեզում լերեխաները տնկեցին 4 շարքում 3-ական, 2 շարքում էլ 7-ական ծառ: Ընդամենը քանի՞ ծառ տնկեցին նրանք:

4. Լրագրավաճառը վաճառեց 4 լրագիր 5-ական կոպեկով և 6 լրագիր՝ 10-ական կոպեկով: Վորքա՞ն դրամ ստացավ՝ նա:

5. Յերեք մարդում տնկեցին կաղամբի սածիլներ, լուրաքանչյուրում՝ 30 հատ: Սածիլներից 80-ը բռնեց: Քանի՞սը թառամեց:

6. Դպրոցի բանջարանոցը ջրելու համար դործածեցին 48 դուլլ ջուր: 30 դուլլ վերցրին տակառից, մնացածն էլ՝ ջրհորից: Քանի՞ անգամ 2-ական դուլլ ջուր հանեցին ջրհորից:

7. Մի դասարանից ճամբար ուղարկեցին 26 պիոներ, իսկ մյուսից՝ 4-ով պակաս: Քանի՞ պիոներ ճամբար ուղարկեցին:

8. Եքսկուրսիա մեկնեցին 40 տղա և 20 աղջիկ: Նրանք բաժանվեցին 3 հավասար խմբերի: Քանի՞ լերեխա կար յուրաքանչյուր խմբում:

9. Յերկու տղա ուզում էին ձուկ վորսալ: Նրանցից մեկը հավաքեց 26 վորդ, մյուսը՝ 5-ով պակաս: Յերկուսով միասին քանի՞ վորդ հավաքեցին:

10. Մի տղա բռնեց 11 ձուկ, մյուսը՝ 6-ով ավելի: Յերկուսով միասին քանի՞ ձուկ բռնեցին:

11. Ալդում կան 3 շարք խնձորենիներ, ամեն մի շարքում՝ 6 խնձորենի: Նրանցից ծաղկեցին 16-ը: Քանի՞սը չծաղկեց:

12. Կոլտնտեսութիան նախընտրում կա 50 կով, 20 վոչխար և 20 այծ: Անասունների կեսը արածում է դետի ափին: Քանի՞ անասուն է արածում դետի ափին:

13. Ծահրճը շորացնելու համար կոլտնտեսականները լերկու առու փորեցին: Մի առվի լերկարութունը 22 մետր է, մյուսինը՝ 4 մետրով ավելի: Ընդամենը քանի՞ մետր առու փորեցին կոլտնտեսականները:

14. Զրովի մարդագետինը մեկ հնձի դեպքում տալիս էր 42 սալ խոտ: Յերկու հունձ անելուց հետո նույն մարդագետինը առաջին հնձին տվավ 35 սալ, լերկորոզին՝ 14 սալ: Վորքա՞ն ավելացավ բերքը լերկու հնձի անցնելուց հետո:

15. Կոլտնտեսութիան մեջ կային 14 կոմունիստ և 11 կոմլերիտական: Մալիսի մեկին կուսակցութիան մեջ

ժառանգելի 12 լավագույն հարվածալիններ, իսկ կոմիտե-
 ը խումբի թիվն ձեռք 10-ը: Այժմ քանի՞ կուսակցական ու
 քանի՞ կոմիտեիական կա ալդ կուսակցական թիվն ձեռք:

16.	$60+20-30$	$20+ ?=50$	$60- ?=20$
	$90-40+20$	$30+ ?=70$	$80- ?=60$
	$50+20-60$	$?+40=90$	$?-30=40$
	$70-30+50$	$?+50=80$	$?-50=30$
17.	$20 \times 4 - 30$	$80 : 2 + 50$	$(20 + 70) : 3$
	$30 \times 3 - 50$	$60 : 3 + 70$	$(80 - 60) \times 5$
	$40 \times 2 - 60$	$100 : 2 + 50$	$(50 + 30) : 4$
	$50 \times 2 - 70$	$90 : 3 + 40$	$(60 + 40) : 5$
18.	$45 + 23 - 17$	$68 - 23 + 34$	$52 + 37 - 44$
	$22 + 37 - 15$	$56 - 34 + 45$	$25 + 33 - 16$
	$46 - 24 + 14$	$24 + 54 - 36$	$34 + 45 - 37$
	$58 - 25 + 32$	$49 - 27 + 43$	$42 + 26 - 35$
19.	$41 + 27 - 18$	$24 + 35 - 13$	$89 - 24 - 33$
	$59 - 25 + 34$	$43 + 46 - 54$	$78 - 31 - 25$
	$79 - 47 + 26$	$67 - 26 + 38$	$99 - 47 - 22$
	$35 - 12 + 41$	$56 - 25 + 47$	$86 - 21 - 35$
20.	$98 - (13 + 22)$	$23 + (87 - 45)$	$87 - (54 - 12)$
	$88 - (15 + 31)$	$34 + (96 - 56)$	$68 - (76 - 32)$
	$76 - (21 + 15)$	$22 + (78 - 34)$	$76 - (67 - 42)$
	$99 - (32 + 26)$	$43 + (89 - 35)$	$97 - (84 - 54)$

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

62

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՄՆՅԱԿ

Շատ: Մեկ: Յերկուս Յերեք: Չորս: Հինգ: Համբանք մինչև տաս: Քառակուսի: Ուղղանկյուն: Յեռանկյուն: Շրջան: Շրջանի կեսը: Մեկ-մեկ ավելացնելը և պակասեցնելը: Յերկու-յերկու ավելացնելը և պակասեցնելը: Յերեք-յերեք ավելացնելը և պակասեցնելը: Չորս-չորս ավելացնելը և պակասեցնելը: Հինգ-հինգ ավելացնելը և պակասեցնելը: Դրամաներ: 6-ով, 7-ով, 8-ով և 9-ով ավելացնելն ու պակասեցնելը: Ուղիղ և կոր գծեր: Մեարտով չափելը: Առաջին տասնյակի թվերի կազմը: Կրկնութուն:

5—31

ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ, ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՄԻՆՁԵՎ 20-ը

Թվերի համբանքը և գրութունը: Գումարում և հանում՝ չանցնելով տասնյակը: Խնդիրներ յերկու գործողութամբ: Կշռելը: Գումարում և հանում՝ անցնելով տասնյակը: Լիտրով չափելը: Կրկնութուն:

32—43

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄԻՆՁԵՎ 20-ը

Վերցնել 2-ական: Բաժանել 2-ական: Վերցնել 3-ական: Բաժանել 3-ական: Վերցնել 4-ական: Բաժանել 4-ական: Վերցնել 5-ական: Բաժանել 5-ական: Վերցնել 6-ական, 7-ական, 8-ական, 9-ական և 10-ական: Բաժանել 6-ական, 7-ական, 8-ական, 9-ական և 10-ական: 2 հավասար մասերի բաժանելը: 4 հավասար մասերի բաժանելը: 3 և 6 հա-

81

վասար մասերի բաժանելը: 5 հավասար մասերի բաժանելը:
Բաժանել 7, 8, 9 և 10 հավասար մասերի: Յերկրորդ տաս-
նյակի թվերի կազմը:

44—50

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

Թվերի համբանքը և գրությունը: Կլոր տասնյակների գու-
մարումը և հանումը: Այսօրնով ավելի կամ պակաս: Կլոր
տասնյակների բազմապատկումը և բաժանումը: Դեցիմեա-
րով և սանտիմետրով չափելը: Ժամանակի վերաբերյալ
խնդիրներ: Կրկնություն: Գումարում և հանում՝ չանցնելով
տասնյակը: Սորանարդ, չորսվակ, դունդ, Չափում, Կրկ-
նություն:

60—80

Տեխ. խմբագրի՝ Ի. Վառդանյանի
Սրբազրի՝ Մ. Մարտիրոսյանի

Հրատարակչական 4035. Գլավ. լիազոր Գ—4118 Գլավ. 496 Տիրամ 40.006

Հանձնված և արտադրության 25 մարտի 1937 թ.

Ստորագրված և ապագրության 25 մայիսի 1937 թ.

Թուղթ 62x94. ապագրական 5,5 մմ. մեկ ապագրական մամու-
լում 25 536 նշան, հեղինակային 5,5 մմ

Գեներատի ապագրան, Յերևան, Լենինի Ձ 65

ՀԱՆ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0001447

ԳԻՆԸ 70 ԿՈՊ.
ԿԱԶՄԸ 30 ԿՈՊ.

104.

ЦЕНА

II
24679

Н. С. ПОПОВА
АРИФМЕТИКА

Учебник для I класса

Гла Арм. ССР, Ереван, 1987 г.